

Inspraak- en reactiebundel

**Zienswijzen en reacties op de concept-Notitie Reikwijdte en
Detailniveau 'NET OP ZEE IJMUIDEN VER ALPHA'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	5
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN:	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE / ZIENSWIJZENUMMER.....	6
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES / ZIENSWIJZEN.....	7
REACTIENUMMER R011, R017, R019, R021.....	8
ZIENSWIJZENUMMER 0001 TOT EN MET 0025.....	20

Woord vooraf

Van vrijdag 30 augustus 2019 tot en met donderdag 10 oktober 2019 lag de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) 'NET OP ZEE IJMUIDEN VER ALPHA' ter inzage. Een ieder kon naar aanleiding van de concept-NRD een zienswijze inbrengen. Overheden konden een reactie geven.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT willen een ondergrondse hoogspanningsverbinding realiseren van het windenergiegebied IJmuiden Ver in de Noordzee naar het vasteland. Mogelijke locaties om de verbinding aan te sluiten op het hoogspanningsnet op land zijn de hoogspanningsstations nabij Geertruidenberg of Borssele. Intensief contact met de omgeving en onderzoek heeft geleid tot het concept van de zogenaamde Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Het alternatief naar Rilland door de Oosterschelde is bij voorbaat minder kansrijk gebleken en in de concept-NRD wordt aangegeven dat dit alternatief niet verder wordt onderzocht.

Wat is een NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau)?

Voor de locatie waar wordt aangesloten op het hoogspanningsnet, de keuze voor het tracé voor de verbinding en waar het converterstation komt, is uitgebreid onderzoek nodig. De NRD beschrijft het project, welke routes en locaties we gaan onderzoeken, hoe dit gebeurt en welke onderwerpen zoals leefomgeving, landschap, natuur worden beschreven in het milieueffectrapport (MER). De concept-NRD is tot stand gekomen met kennis uit de omgeving, opgehaald in werksessies, overleggen en informatieavonden.

Waarom dit project?

Nederland stapt over op schone energie. In de routekaart windenergie op zee 2030 heeft het kabinet vastgelegd, na veel overleg met betrokken partijen, dat in 2030 voor 11 gigawatt (GW) aan windparken op zee is gebouwd en op land is aangesloten. Dit is 40% van het totale huidige elektriciteitsverbruik in Nederland. Het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha maakt deel uit van deze 11 GW. Zo'n 75 km ten westen van de kust van Noord-Holland ter hoogte van IJmuiden wordt het windpark IJmuiden Ver in zee gebouwd.

Dit project gaat over: de bouw van een converterstation op zee, de aanleg van een ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen het converterstation op zee en het hoogspanningsnet op land, de bouw van een converterstation op land en de aanleg van de verbinding tussen het converterstation en het bestaande hoogspanningsstation.

Middels een kennisgeving informeerde EZK het publiek over het voornemen tot dit project. De concept-NRD werd ter inzage gelegd. Hierin is onder andere aangegeven welke aspecten in de m.e.r. nader onderzocht worden.

Informatieavonden

Er zijn 2 inloopavonden georganiseerd, waar medewerkers van de verschillende betrokken overheden en van TenneT aanwezig waren om vragen te beantwoorden. De inloopavonden vonden plaats op woensdag 18 september 2019 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Amadore Hotel Middelburg, Buitenruststraat 22 en op woensdag 25 september 2019 van 19.00 uur tot 21.00 uur in Boelaars zalencentrum Raamsdonksveer, Keizersdijk 48. Men kon hier formeel een zienswijze of reactie geven op de concept-NRD.

Zienswijzen en reacties

Op de concept-NRD zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 20 zienswijzen binnengekomen (waarvan 20 uniek) en 4 reacties van overheden. De zienswijzen en reacties zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze reactiebundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl. De concept-NRD van Net Op zee IJmuiden Ver Beta heeft tegelijkertijd ter inzage gelegen. Vijf van de zienswijzen die bij Net Op Zee IJmuiden Ver Alpha zijn ingediend hebben een overlap met de zienswijzen die ook bij Net Op Zee IJmuiden Ver Beta zijn ingediend.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen en reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabellen op pagina 6 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzennummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Ook de Commissie voor de milieueffectrapportage is om advies gevraagd over reikwijdte en detailniveau. Het advies is te vinden op de website: <https://www.commissiemer.nl/adviezen/3390>.

Alle zienswijzen en reacties van de betrokken overheden en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage worden bekeken door de minister van EZK en betrokken bij het opstellen van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Daarin wordt vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden. Daarna komt de Integrale Effect Analyse (IEA) en het MER fase 1: de onderbouwing voor het voorkeursalternatief. Het gekozen voorkeursalternatief wordt verder onderzocht in het MER ter onderbouwing voor inpassingsplan en vergunningen.

Als het MER is afgerond, worden mede op basis daarvan de ontwerpbesluiten voorbereid. Deze ontwerpbesluiten zullen samen met het MER ter inzage worden gelegd. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant, lokale huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Volgende fase Project Net op zee IJmuiden Ver Alpha: concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau ter inzage

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT willen een ondergrondse hoogspanningsverbinding realiseren van het wind-energiegebied IJmuiden Ver in de Noordzee naar het vasteland. Mogelijke locaties om de verbinding aan te sluiten op het hoogspanningsnet op land zijn de hoogspanningsstations nabij Geertruidenberg of Borssele. Intensief contact met de omgeving en onderzoek heeft geleid tot het concept van de zogenaamde Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Het alternatief naar Rilland door de Oosterschelde is bij voorbaat minder kansrijk gebleken en in de concept NRD wordt aangegeven dat dit alternatief niet verder wordt onderzocht. Wij nodigen u uit voor de inloop-bijeenkomsten op 18 en 25 september 2019 voor meer informatie over de procedure en het project. Iedereen kan het document inzien, reageren op de inhoud of een zienswijze indienen.

Wat is een NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau)?

Voor de locatie waar wordt aangesloten op het hoogspanningsnet, de keuze voor het tracé voor de verbinding en waar het converterstation komt, is uitgebreid onderzoek nodig. De NRD beschrijft het project, welke routes en locaties we gaan onderzoeken, hoe dit gebeurt en welke onderwerpen zoals leefomgeving, landschap, natuur worden beschreven in het milieueffectrapport (MER). De concept NRD is tot stand gekomen met kennis uit de omgeving, opgehaald in werksessies, overleggen en informatieavonden.

Inloopbijeenkomsten

Wilt u meer weten over het project en de procedure? Het ministerie van EZK organiseert samen met TenneT inloopbijeenkomsten:

- **Woensdag 18 september 2019**
Amadore Hotel Middelburg, Buitenruststraat 22
- **Woensdag 25 september 2019**
Boelaars zalencentrum Raamsdonksveer, Keizersdijk 48

U kunt tussen 19.00 uur en 21.00 uur op elk moment binnenlopen. Er zijn panelen met informatie. Wij geven u met veel plezier meer informatie of beantwoorden uw vragen. U kunt ook ter plekke mondeling een zienswijze indienen.

Waarom dit project?

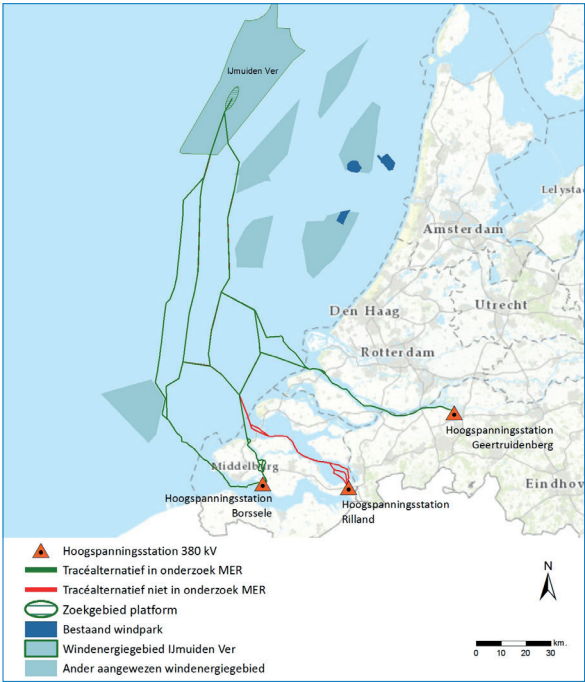
Nederland stapt over op schone energie. In de routekaart windenergie op zee 2030 heeft het kabinet vastgelegd, na veel overleg met betrokken partijen, dat in 2030 voor 11 gigawatt(GW) aan windparken is gebouwd en op land is aangesloten. Dit betekent 40% van het totale huidige elektriciteitsverbruik. Het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha maakt hier deel van uit. Zo'n 75 km ten westen van de kust van Noord-Holland ter hoogte van IJmuiden wordt een windpark in zee gebouwd.

Dit project gaat over: de bouw van een converterstation op zee, de aanleg van een ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen het converterstation op zee en het hoogspanningsnet op land, de bouw van een converterstation op land en de aanleg van de verbinding tussen het converterstation en het bestaande hoogspanningsstation.

De procedure

Het aansluiten van een windpark op zee is een groot project van nationaal belang en valt onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Het ministerie van EZK coördineert de procedure. Het tracé voor de verbinding wordt vastgelegd in een inpassingsplan. Als stukken ter inzage worden gelegd is een zienswijze mogelijk. U leest hierover in de Staatscourant, de lokale media en op www.bureau-energieprojecten.nl.

- De eerste participatie- en onderzoeksfase voor mogelijke tracés is afgerond.
- **Nu ligt de concept NRD ter inzage waarop iedereen kan reageren.** De Commissie m.e.r. adviseert.
- Zienswijzen, reacties en adviezen worden verwerkt in de definitieve NRD.
- Daarna komt de Integrale Effect Analyse en het milieueffectrapport: de onderbouwing voor het voorkeursalternatief.
- Het gekozen voorkeursalternatief wordt verder onderzocht in het MER ter onderbouwing voor inpassingsplan en vergunningen.
- Ontwerpbesluiten en MER ter inzage. Zienswijzen mogelijk.
- Besluiten definitief en ter inzage. Beroep mogelijk.

Informatie, vraag of suggestie?

Wilt u bij het vervolg van het proces betrokken worden?
De procedure: www.bureau-energieprojecten.nl. Het project: www.netopzee.eu.
Op de website van Bureau Energieprojecten staat de concept NRD.

Uw zienswijzen indienen van 30 augustus tot en met 10 oktober 2019

- Bij voorkeur digitaal** via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'. U krijgt dan per brief een ontvangstbevestiging. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post** naar: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha', Postbus 248, 2250 AE Voorschoten. Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Persoonlijk:** voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist aanwezig.
- Telefonisch** op werkdagen tussen 9.00 uur en 12.00 uur kunt u bellen met Bureau Energieprojecten via telefoonnummer 070 - 379 89 79.

1. U vindt de officiële stukken voor uw zienswijze op: www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'.
2. De documenten liggen ter inzage tijdens de reguliere openingstijden bij de volgende gemeenten:
 - Borsele, Stenevate 10, 4451 KB Heinkenszand.
 - Drimmelen, Park 1, 4921 BV Made.
 - Geertruidenberg, Vrijheidstraat 2, 4941 DX Raamsdonksveer.
 - Goeree-Overflakkee, Koningin Julianaweg 45, 3241 XB Middelharnis.
 - Goes, M.A. de Ruijterlaan 2, 4461 GE Goes.
 - Hellevoetsluis, Oostzanddijk 26, 3221 AL Hellevoetsluis.
 - Kapelle, Kerkplein 1, 4421 AA Kapelle.
 - Middelburg, Kanaalweg 3, 4337 PA Middelburg.
 - Moerdijk, Pastoor van Kessellaan 15, 4761 BJ Zevenbergen.
 - Nissewaard, Raadhuislaan 106, 3201 EL Spijkenisse.
 - Reimerswaal, Oude Plein 1, 4416 AK Kruiningen.
 - Schouwen-Duiveland, Laan van St. Hilare 2, 4301 SH Zierikzee.
 - Tholen, Hof van Tholen 2, 4691 DZ Tholen.
 - Veere, Traverse 1, 4357 ET Domburg.
 - Vlissingen, Paul Krugerstraat 1, 4382 MA Vlissingen.
 - Westvoorne, Raadhuislaan 6, 3235 AP Rockanje.
 - Noord-Beveland, Voorstraat 31, 4491 EV Wissenkerke.
3. Achtergrondinformatie, een samenvatting en kaartjes staan op: www.netopzee.eu.

In een zienswijze laat u weten wat u vindt van de concept NRD: worden de juiste alternatieven en effecten onderzocht? We stellen het op prijs als u aangeeft op welk deel van de notitie u reageert.

Wij gaan zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en gebruiken deze alleen voor het doel waarvoor u ze heeft aangeleverd. Ook bewaren wij uw gegevens niet langer dan nodig. U vindt meer informatie over het privacy beleid op: www.bureau-energieprojecten.nl.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties en zienswijzen

In onderstaande tabellen kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reacties zijn vanaf pagina 8 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 20.

Zienswijzen en reacties op de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'NET OP ZEE IJMUIDEN VER ALPHA'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
a26-SN-0001	0001	
a26-SN-0002	0002	
a26-SN-0003	0003	
a26-SN-0004	0004	
a26-SN-0005	0005	
a26-SN-0006	0006	
a26-SN-0007	0007	
a26-SN-0008	0008	
a26-SN-0009	0009	
a26-SN-0010	0010	
a26-SN-0011		R011
a26-SN-0012	0012	
a26-SN-0014	0014	
a26-SN-0015	0015	
a26-SN-0016	0016	
a26-SN-0017		R017
a26-SN-0018	0018	
a26-SN-0019		R019
a26-SN-0020	0020	
a26-SN-0021		R021
a26-SN-0022	0022	
a26-SN-0023	0023	
a26-SN-0024	0024	
a26-SN-0025	0025	

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties

Zienswijzen en reacties op de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'NET OP ZEE IJMUIDEN VER ALPHA'

Zienswijze- /reactienummer	Organisatie
0009	Afdeling Beleid MOW - Vlaamse Overheid, BRUSSEL
0025	DNWG Infra B.V., GOES, mede namens Enduris B.V.
0024	DNWG Infra B.V., GOES, mede namens Zeeland Refinery N.V. / Total Opslag en Pijpleidingen Nederland N.V.
0023	DNWG Infra B.V., GOES, mede namens Evides N.V.
0022	DNWG Infra B.V., GOES, mede namens Gasnetwerk B.V.
R011	Gemeente Borsele, College van Burgemeester en Wethouders, HEINKENSZAND
R017	Gemeente Drimmelen, College van Burgemeester en Wethouders, MADE
R021	Gemeente Nissewaard, College van Burgemeester en Wethouders, SPIJKENISSE, mede namens Burgemeester en wethouders van gemeente Brielle; Burgemeester en wethouders van gemeente Hellevoetsluis; Burgemeester en wethouders van gemeente Westvoorne; Dijkgraaf en heemraden van Waterschap Hollandse Delta
0008	Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht, ANTWERPEN
0012	innogy Windpower Netherlands B.V., ZWOLLE
0003	Landbouwbedrijf, ARNEMUIDEN
0010	N.V. EPZ, VLISSINGEN
0015	Nederlandse Vissersbond, URK
0020	NOGEPA, 'S-GRAVENHAGE
0004	Paling en Kreeftenvisserij, ARNEMUIDEN
R019	Provincie Zeeland, Gedeputeerde Staten, MIDDELBURG
0014	VAC engineering bv, IJZENDIJKE, mede namens Strandpaviljoen View en Horeca Exploitatie
0018	Vereniging Natuurmonumenten, 'S-GRAVELAND
0002	Vereniging Verontruste Burgers van Voore, ROCKANJE
0005	ZLTO, GOES
0016	ZLTO Drimmelen-Geertruidenberg, ZEVENBERGSCHEN HOEK DRI

Reacties R011, R017, R019, R021

07 OKT 2019

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Uw kenmerk :
 Uw brief van :
 Behandeld door :
 Doorkiesnummer :

Ons kenmerk : 19.020151
 Bijlagen : 4 OKT. 2019
 Heinkenszand,

Onderwerp: reactie/zienswijze concept NRD

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de ter inzagelegging van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha, berichten wij als volgt.

Reactie/zienswijze

Allereerst willen wij melden dat wij de algemene reactie van de provincie Zeeland op de concept NRD onderschrijven. Aanvullend hierop willen wij graag de volgende zaken onder uw aandacht brengen.

Pagina 33

In de NRD wordt op pagina 33 aangegeven dat er in overleg met North Sea Port, EPZ en de gemeente Borsele gezocht wordt naar mogelijke locaties voor een converterstation op het industrieterrein Sloegebied. Wij zijn tot op heden niet betrokken in een overleg over de mogelijke zoeklocaties binnen het op de kaart aangegeven zoekgebied. Graag gemeente Borsele schrappen in deze tekst.

Pagina 40

Op pagina 40 van het NRD wordt ingegaan op de drie mogelijke varianten voor het ondergrondse landtracé. Verder wordt er aangegeven dat er wordt bekeken of er nog meer varianten mogelijk zijn. In dit verband willen wij wijzen op de 4e variant ten westen van de spoordijk (goederenspoorlijn), zoals door ons verzocht tijdens het bestuurlijk overleg van 2 juli 2019. Verder willen wij uw e-mail van 12 september 2019 aanhalen.

Pagina 46/47

In tabel 3-3 is onder de kop Leefomgeving, ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties worden onder andere Risicovolle inrichtingen externe veiligheid (converterstation) aangegeven. In de tabel 3-4, die juist gaat over het beoordelingskader MER converterstation worden de Risicovolle inrichtingen externe veiligheid (converterstation) onder deze kop niet weergegeven. Dit lijkt een onjuiste weergave.

Pagina 48

Onder de kop Leefomgeving, ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties wordt er een opsomming gemaakt waarop de kabeltracés en het converterstation van invloed kunnen zijn. Onder andere wordt genoemd, bestaande kabels en leidingen, landbouw en woningen. Graag hier ook groengebieden aan toevoegen.

Pagina 49

Voor het converterstation wordt in de MER fase 1 inzichtelijk gemaakt wat de effecten in de gebruiksfase zijn voor geluid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van toetsing aan het zonebeheermodel en de toetspunten die hierin zijn opgenomen. Graag willen wij opgenomen zien dat ook inzichtelijk wordt gemaakt wat de effecten in de aanlegfase zijn qua geluid. Verder willen wij u erop attenderen dat de provincie gaat bekijken of toetspunt Jurjaneweg verplaatst kan worden naar de kern Borssele, dan wel of hier een extra toetspunt kan komen.

Graag willen wij verzoeken om de voornoemde opmerkingen te verwerken in de definitieve NRD.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Borssele,
de secretaris, de burgemeester,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
Directie Warmte en Ondergrond
(projectleider EZK)
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Datum 08/10/2019

Uw brief van

Betreft Reactie op NRD Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Ons kenmerk 2019037409/

Beh. door

140162

Doorkiesnummer

Verzenddatum: 08/10/2019

Geachte mevrouw ,

Op 29 augustus 2019 hebben wij stukken ontvangen "concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Net op zee IJmuiden Ver Alpha". Wij willen graag van de mogelijkheid gebruik maken om een reactie te geven.

1. Het zoekgebied voor een zogenaamd converterstation ligt in een contour van 6 km vanaf het 380 KV station Geertruidenberg. Hemelsbreed ligt de contour over het grondgebied van Drimmelen. Wij vinden het noodzakelijk dat ook de effecten voor het grondgebied van Drimmelen verder worden bekeken, beoordeeld en meegenomen in de Milieu effect rapportage.
2. Onduidelijk voor ons is welke status de verschillende initiatieven hebben binnen zit zoekgebied, bijv. op het gebied van energie. En in hoeverre bij verdere beoordeling van de plannen rekening wordt gehouden met mogelijke cumulatieve effecten in geval van het realiseren van meerdere plannen binnen het aangemerkt zoekgebied
3. In het beoordelingskader MER voor het converterstation wordt onder meer het aspect invloed op landschap en cultuurhistorie meegenomen. Wij vragen u hierbij specifieke aandacht voor de invloed op de nabij gelegen jachthaven Drimmelen, natura 2000

GEMEENTEHUIS

Tel 140162

Fax: (0162) 68 66 23

www.drimmelen.nl

Park 1, Mede

Postbus 19, 4920 AA Mede

reknr. NL92BNGH0285074520

**Gemeentezaken? Afspraak maken! Bel
140162 of ga naar drimmelen.nl**

gemeente@drimmelen.nl

gebied de Biesbosch, Gat van de Ham en de Worp en daarbij behorende recreatie en ondernemingen binnen onze gemeente.

4. Tot slot vragen we aandacht voor duidelijke communicatie met de eigenaren/exploitanten van diverse ondernemingen gelegen op of nabij de Amer in verband met mogelijke effecten op deze ondernemingen dan wel te verwachten overlast tijdens de uitvoeringswerkzaamheden.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mw aanwezig op ma-di en do
via of per email

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van Drimmelen

Interim manager Grondgebied

10-10-2019

Abdij 6 4331 BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118 631011
IBAN NL08 BNGH 0285040557

Gedeputeerde Staten

Ministerie Economische Zaken en Klimaat

T.a.v.
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

onderwerp
Conceptnotitie Reikwijdte en
Detailniveau, IJmuiden Ver Alpha

kenmerk
19427062

behandeld door

verzonden
-9 OKT. 2019

Middelburg, 8 oktober 2019

Geachte mevrouw

Bij brief van 29 augustus 2019 verzoekt u provincie Zeeland, de in Zeeland betrokken gemeenten en het waterschap Scheldestromen om een reactie op uw Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau Net op Zee IJmuiden Ver Alpha.

Aan deze concept- NRD is een zeer uitvoerig participatietraject met vele betrokkenen voorafgegaan waarbij u ons in verschillende bijeenkomsten in de gelegenheid hebt gesteld om inbreng in dit project te hebben. Met deze werkwijze speelt u reeds in op de manier waarop participatie straks onder de nieuwe Omgevingswet plaats moet vinden.

Positief resultaat van uw werkwijze is dat wij hierdoor in staat zijn geweest om u te voeden met alle voor het project relevante informatie en hierover met u van gedachte te wisselen. Wij voelen ons op deze wijze goed betrokken bij het proces en vertrouwen erop dat dit in de vervolgfase wordt voortgezet conform uw participatieplan

De concept- NRD geeft ons, de colleges van B en W van de gemeenten Noord Beveland, Veere, Middelburg, Vlissingen, Goes, Borsele, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Kapelle, Tholen en het Dagelijks Bestuur van het waterschap Scheldestromen, waarmee deze gezamenlijke reactie is afgestemd, geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

GEMEENTE NISSEWAARD

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

datum	ons kenmerk	pagina	betreft
9 oktober 2019	19U0017766	1 van 6	Zienswijze concept-NRD
uw kenmerk	aantal bijlagen	uw brief/email van	behandelaar
DGKE/19211465			

Geachte heer Wiebes,

Afgelopen voorjaar heeft u ons bij brief geïnformeerd dat ten behoeve van de projecten Net op zee IJmuiden Ver Alpa en Bèta de Rijkscoördinatieregeling wordt toegepast. In dat kader wordt een inpassingsplan voorbereid door de ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Ten behoeve van het inpassingsplan en de benodigde vergunningen wordt één (gezamenlijke) m.e.r.-procedure doorlopen. Bij brief van 29 augustus jl. geeft u aan ons te willen raadplegen met betrekking tot de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het gecombineerde milieueffectrapport moet worden opgenomen.

Middels deze brief geven wij hierop onze zienswijze.

Allereerst willen wij graag onze zienswijze geven met betrekking tot de meegenomen alternatieven.

De beoogde tracés naar respectievelijk Geertruidenberg (Alpha) en Simonshaven en Maasvlakte (Bèta) raken de belangen van verschillende gemeenten op Voorne Putten en Waterschap Hollandse Delta.

Belangrijk aandachtspunt hierbij is het maatschappelijke draagvlak voor dergelijke ontwikkelingen, dat naar onze mening een doorslaggevende rol moet spelen in de procedures.

Dit draagvlak komt niet zomaar.

De gemeenten op Voorne-Putten en hun inwoners zijn trots op hun eiland. Daarom zetten de gemeenten zich samen met partners, waaronder ondernemers, ontwikkelaars, Staatbosbeheer, het waterschap en andere overheden, in voor een eiland waar hun inwoners en bezoekers zich thuis kunnen voelen en trots op kunnen blijven.

De voorliggende (mogelijke) ontwikkelingen kunnen wat de gemeenten betreft een bedreiging vormen voor alle inspanningen die gedaan worden. Graag zien wij dan ook dat dit aspect een nadrukkelijke plaats krijgt in de beoordeling van de alternatieven.

Alpha

De tracéoptie van traject Alpha naar Geertruidenberg raakt de belangen van de gemeenten op Voorne Putten. Voor dit tracé moet de kabel de Haringvlietdam kruisen en loopt deze verder door het Haringvliet. Voor het kruisen van de dam worden twee opties onderzocht; door de dam en een strand-tot-strand boring. Vooral de strand-tot-strand boring heeft veel invloed op de ontwikkelingen van de gemeenten Westvoorne en Hellevoetsluis. Zo ligt in Westvoorne naast de dam nog een bouwvlak voor een strandpaviljoen en worden ontwikkelingen voorzien in het kader van de Aanpak natuur- en kustontwikkeling. Deze ontwikkeling is ook vastgelegd in provinciaal beleid. Een andere ontwikkeling die vastgelegd is in provinciaal beleid is het windpark aan de Haringvlietdam. Gemeente Hellevoetsluis vindt het belangrijk dat de afgesproken gemeentelijke opgave van 12 MW aldaar wordt gerealiseerd. Verder is in gemeente Hellevoetsluis in het beoogde gebied de grootschalige ontwikkeling Kwaliteitsimpuls Quackstrand e.o. al van start gegaan.

Tijdens de werkzaamheden zullen er boorputten gerealiseerd moeten worden. Na de boring zal het kabeltracé, voor zover wij kunnen overzien, beperkingen met zich mee brengen in het kader van ontwikkelmogelijkheden op het gebied van recreatie en natuur (zoals windpark Haringvlietdam, kwaliteitsimpuls Quackstrand e.o. en aanpak natuur- en kustontwikkeling bij gemeente Westvoorne). Gevolgen, beperkingen en hinder moeten worden voorkomen. Een nader gesprek -gaande het m.e.r. proces- over de effecten op de omschreven gebiedsontwikkelingen stellen wij op prijs.

Bèta

Voor Voorne-Putten is ook de locatie Simonshaven een onwenselijke optie vanwege het mogelijk in onbruik raken van landbouwgronden (verziltingsrisico), aantasting van landschapskwaliteiten door de realisatie van een converterstation en zorgen over mogelijke (cumulatieve) effecten op enkele regionale ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld windpark Haringvlietdam, kwaliteitsimpuls Quackstrand e.o. en aanpak natuur- en kustontwikkeling bij gemeente Westvoorne). Hier is ook een overlapping met het Alpha-tracé voor wat betreft het kabeltracé rondom de Haringvlietdam en door het Haringvliet.

Meer in detail kan gesteld worden dat het converterstation (indicatieve ruimteclaim van 5,5 ha en gebouwen van ca. 25 meter hoog) een gebiedsvreemd object zal zijn in het open polderlandschap van Voorne-Putten. De massa en industriële uitstraling past niet bij het groene, weidse en (in de oude veenpolders) kleinschalige karakter van het landschap. Gezien de omvang zal het station vanuit een groot deel van het eiland zichtbaar zijn, waardoor niet alleen de ruimtelijke kwaliteit van de betreffende locatie wordt aangetast maar ook die van het landschap als geheel. Het landschap is een belangrijke vestigingsfactor voor bewoners en bedrijven. Verstoring van deze kwaliteit heeft daarmee indirect gevolgen voor het leefklimaat en de economie.

Gelet op de omgeving en de gebiedsidentiteit zou een dergelijk station ruimtelijk beter passen in een omgeving zoals het havengebied, de Maasvlakte.

Het zuidelijk deel grenst echter ook direct aan gemeente Westvoorne. Ook hier speelt het project aanpak natuur- en kustontwikkeling gemeente Westvoorne.

Graag zien wij bij deze ontwikkeling wel dat de belangen van Voorne Putten betrokken blijven worden bij de bepaling van de uiteindelijke locatie en de mogelijke doorontwikkeling van het station. Hierover blijven wij dan ook graag in gesprek.

De kabels hebben een ander ruimtebeslag. Tijdens de aanleg zal het opengraven van de grond voor een aanzienlijke strook (ca. 15,5 – 16 meter) een tijdelijke impact hebben op het gebiedsaangezicht. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is vooral de (op sommige plaatsen) hoge archeologische verwachtingswaarde. Dit dient vooraf goed onderzocht te worden.

De ruimtelijke consequenties na aanleg zijn er ook. De kabels zijn weliswaar niet direct zichtbaar, er zijn wel degelijk ruimtelijke gevolgen. Zo mag de strook waar de kabels in gesitueerd zijn niet meer zomaar voor alles gebruikt worden. Er kan niet meer op/naast geheid worden en er mag bijvoorbeeld niet meer diep geploegd of gedraineerd worden. Dit beperkt het gebruik en eventuele toekomstige ontwikkelingen, op alle gebieden (bijvoorbeeld agrarisch, recreatief of wonen). Concreet speelt er bijvoorbeeld de ontwikkeling van een onderwaterbos in het zoekgebied van het kabeltracé bij de aanlanding vanuit het Haringvliet aan land. Een dergelijke ontwikkeling draagt bij aan natuur- en recreatieontwikkeling en wordt onevenredig beperkt door een eventueel kabeltracé.

Daarnaast bestaat het risico dat bij het graven grondlagen worden doorbroken die nu zilt kwel tegen houden. Dit betekent een risico voor verzilting van landbouwgrond waardoor deze grond voor die bestemming onbruikbaar wordt. Dat risico wordt nog eens vergroot door het kierbesluit, waardoor (een deel van) het Haringvliet zout zal worden en de zogenoemde zoutlijn bij lage rivierafstanden tot ver langs Voorne Putten zal komen. De druk op deze gebieden wordt hierdoor onnodig vergroot. Aanvullend hierop willen wij u nog wijzen op afspraken die door het ministerie gemaakt zijn met o.a. de LTO en Rijkswaterstaat over verzilting. Zoute kwel mag niet verder komen dan de inlaatpunten.

Daarbij geven agrariërs aan dat zij de effecten van de kabels (verminderde opbrengst, verzakkingen in drainage) in hun land vaak nog 10-15 jaar merken. Dit kan nog versterkt worden door klimaatverandering.

Wanneer de kabelstrook door bestaand bebouwd gebied moet komen, zal hiervoor een tracé met een boring gemaakt moeten worden. Dergelijke roering van grondlagen onder bebouwd gebied brengt de nodige risico's met zich mee en is dus zeer onwenselijk. Daarnaast streeft het waterschap er naar om kruisingen van kabels en leidingen met (primaire) waterkeringen uit een oogpunt van veiligheid zoveel mogelijk te beperken.

Al deze risico's spelen bij een gebied zoals de Maasvlakte niet of anders. Het kabeltracé kan veel korter door een ligging dicht bij het aanlandingspunt. De grond waar de kabels in komen is relatief recentelijk geroerd en de kabels hoeven niet door bewoond gebied.

In verband hiermee willen de gemeenten op Voorne-Putten en Waterschap Hollandse Delta het volgende meegeven:

De gemeenten op Voorne-Putten en Waterschap Hollandse Delta

- pleiten voor het Alpha-tracé voor een tracékeuze welke de Haringvlietdam of het strand/de natuurgebieden niet hoeft te kruisen;

- zien voor het Bèta-tracé de locatie Maasvlakte als enige reële optie, waarbij gelet op de effecten rekening gehouden moet worden met de specifieke locatie op de Maasvlakte in verband met de nabijgelegen gemeente Westvoorne;
- vinden dat rekening gehouden moet worden met de belangen van recreatie, open landschap, ruimtelijke kwaliteit, het vestigingsklimaat, landbouw, gebiedsontwikkelingen, waaronder het windpark Haringvlietdam (binnenzijde), Aanpak natuur- en kustontwikkeling bij gemeente Westvoorne en kwaliteitsimpuls Quackstrand en omgeving in gemeente Hellevoetsluis én er geen permanente gevolgen zijn voor de recreatie, landbouw en de gebiedsontwikkelingen;
- willen echter wel blijven participeren in de vervolgprocessen (ook bij keuze voor een tracé naar de Maasvlakte);

Dit alles overwegende, willen wij graag nog concreet een aantal punten naar voren brengen met betrekking tot de concept-NRD.

Als lokale overheden vinden wij het maatschappelijk draagvlak voor een dergelijk ingrijpende ontwikkeling erg belangrijk. In de voorliggende notitie komt dit aspect niet of nauwelijks terug. Graag zouden wij concreet opgenomen willen zien hoe dit beoordeeld wordt en meeweegt.

Verder hebben wij de volgende opmerkingen met betrekking tot de beoordelingskaders.

Beoordelingskader MER voor het platform, de tracéalternatieven op zee en grote wateren

Bij alle aspecten, maar met name de aspecten Primaire waterkering, Windenergiegebieden en Recreatie en toerisme, missen wij naast de beoordeling van de effecten tijdens de aanleg ook de effecten op lange termijn. Hierbij is niet alleen de kruising van het bedoelde gebied van belang, maar willen wij ook graag zien dat het omliggende gebied bij deze beoordeling meegenomen wordt.

Verder wordt het aspect 'landschap en cultuurhistorie' voor de tracéalternatieven op zee en grote wateren niet beoordeeld. Het Haringvliet vormt echter een belangrijk onderdeel van het landschap. Ook hier bevinden zich verschillende landschapselementen (zoals de ondiepten, eilandjes, slikken, oevers en strandjes) die bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Om die reden zou het aspect 'landschap en cultuurhistorie' voor dit deel van het tracé wel moeten worden meegewogen.

Tot slot pleiten wij bij dit beoordelingskader ook voor het betrekken van de kust- en oeverrecreatie. Het tracé door zee/grote wateren heeft door de kruising van de primaire waterkering direct effect op de omliggende kust/oevers.

Beoordelingskaders MER voor de tracéalternatieven op land en Converterstation

Ook hier missen wij bij alle aspecten, maar met name de aspecten Invloed op ruimtelijke functies, Invloed op leefomgeving, Recreatie en toerisme (land), naast de beoordeling van de effecten tijdens de aanleg ook de effecten op lange termijn.

Heel concreet is bijvoorbeeld niet alleen de lengte van de doorsnijding van landbouwgrond van belang, maar ook de ligging van die specifieke grond en de risico's en beperkingen die roering en gebruik voor kabels van die grond met zich mee brengen.

Verder zien wij graag het aspect verzilting letterlijk terugkomen in het beoordelingskader.

Verzilting kan grote gevolgen hebben voor het huidige en toekomstige gebruik van de aanwezige (voornamelijk) agrarische gronden en dient om die reden expliciet onderzocht te worden.

Verder wordt uit het beoordelingskader niet duidelijk hoe de ruimtelijke impact van het converterstation in het open landschap van Voorne Putten wordt onderzocht en beoordeeld. Het open landschap is een belangrijke vestigingsfactor en de invloed van de ontwikkelingen op dit aspect zien wij niet terug in de notitie.

Bij het aspect 'landschap en cultuurhistorie' is in de concept NRD aangegeven dat wordt gekeken naar de ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit wordt echter niet gedefinieerd. Het is ons niet duidelijk of het gaat om de visuele kwaliteit (welstand), de gebruikswaarde, toekomstwaarde en belevingswaarde of om de ruimtelijke kwaliteit van de locatie op zichzelf of om die van het landschap als geheel. Ook kan gedacht worden aan het effect op de ruimtelijke kwaliteit van omliggende dorpen en steden. Graag zien wij dit aspect dan ook verder uitgewerkt zodat dit volwaardig meegenomen kan worden in de afweging van de alternatieven.

Bij dit onderwerp staat overigens aangegeven dat de provincie Zuid-Holland mee gaat denken in het duiden van de gebiedskarakteristiek en de ruimtelijke kwaliteit. Graag participeren wij als gemeenten op Voorne Putten graag in dit proces. Uiteindelijk kennen wij onze gemeenten misschien wel het beste en dragen wij alle kwaliteiten graag met trots uit.

Tot slot pleiten wij ook hier bij dit beoordelingskader voor het betrekken van de kust- en oeverrecreatie. Het tracé heeft door de kruising van de primaire waterkering direct effect op de omliggende kust/oevers.

Samenvattend willen wij duidelijker zien hoe de effecten op zowel korte termijn (o.a. de aanleg) maar vooral ook lange termijn worden afgezet tegen de gebiedsidentiteit en het huidige en beoogde gebruik op Voorne Putten, waarbij vooral het open agrarisch landschap en de kust- en oeverrecreatie de belangrijkste factoren zijn.

Tot slot willen wij nog onze waardering uitspreken voor de manier waarop wij geïnformeerd worden. Dit neemt niet onze zorgen en voorbehouden weg, maar geeft ons wel de mogelijkheid deze aan u kenbaar te maken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van gemeente Brielle
Burgemeester en wethouders van gemeente Hellevoetsluis

datum
9 oktober 2019

ons kenmerk

pagina
6 van 6

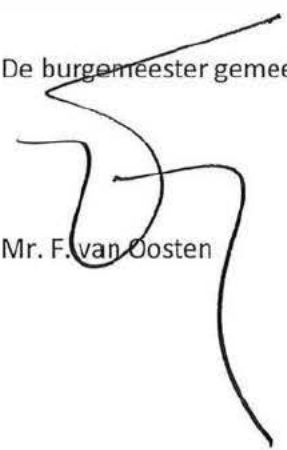
Burgemeester en wethouders van gemeente Nissewaard
Burgemeester en wethouders van gemeente Westvoorne
Dijkgraaf en heemraden van Waterschap Hollandse Delta

Namens dezen,
De gemeentesecretaris gemeente Nissewaard

Mr. M.L.M. Weerts

De burgemeester gemeente Nissewaard

Mr. F. van Oosten

Zienswijzen 0001 tot en met 0025

Verzonden: Woensdag 4 september 2019 15:09
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aansprektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Er wordt 2x 4GW aan wind enegievermogen toegevoegd echter er staat niets over hoe de onbalans (max 8GW op windstille dagen) wordt opgevangen, geborgd en wat voor installaties daar voor nodig zijn. Is huidige onbalans markt (leveranciers van noodvermogen) toereikend voor 2030?

De technische opties zijn platform en GBS, echter vanuit een MER perspectief zou je kunnen stellen dat je met 1 GBS een kleinere footprint heb dus minder effect (zie bijlage voor grafische voorstelling). Tevens kan GBS relatief dicht bij locatie worden gebouwd (i.p.v. werven in Azie) hetgeen door Innovatie Partnership procedure aanbesteed en gerealiseerd kan worden op basis van Kosten plus winst en risico delingsmodel. (bv. NEC4 Alliance Contract)

Ten aanzien van de kabel routes is het vreemd dat de kortste route naar de kust niet is meegewogen? In het kader van doelmatigheid en kosten kan dit een groot verschil maken aangezien de voorgestelde route lang en complex zijn (veel kruisingen van andere objecten). Voor een rechtstreekse route moet de netbeheerder misschien een landstation en andere aanpassingen maken maar in het kader van transparantie misschien wel aan te bevelen.

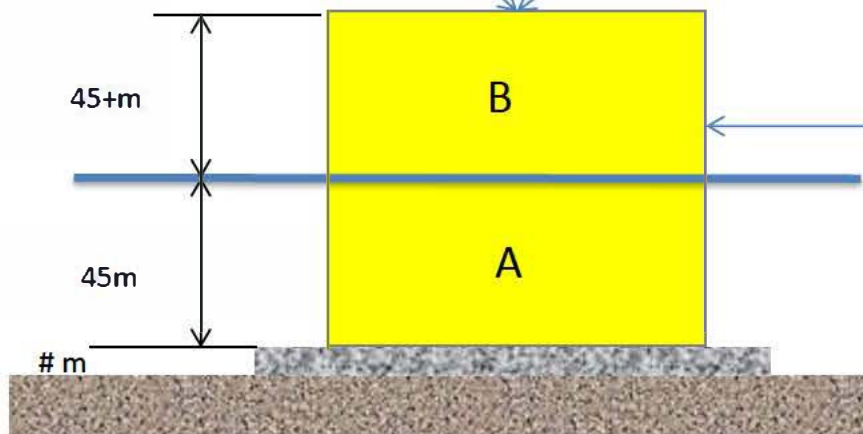
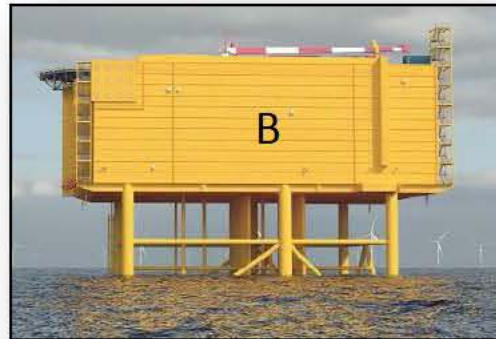
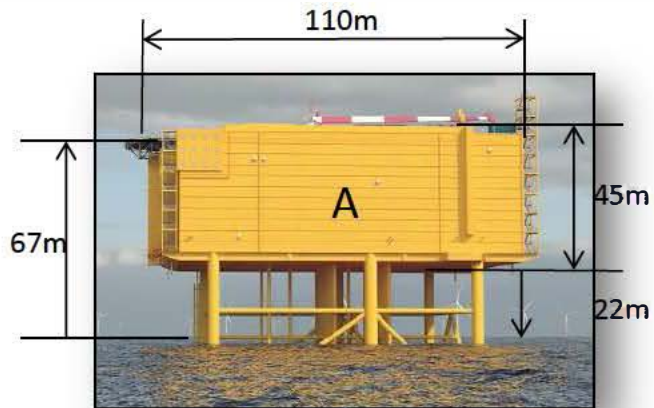
Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Hogere kosten betekent hogere energie rekening voor iedereen, dus naast laagst mogelijk milieu effect zou laagst mogelijke kosten een hoofddoelstelling moeten zijn.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Voor onbalans borging (leverbetrouwbaarheid) dient de hele energie supply chain te worden belicht in kader van MER.

Reactie

Gemiddelde diepte Noordzee ~45m

Kleinere footprint dus minder milieu effect.
Het bouwen van 2 grote platformen heeft een
grotere milieu impact dan GBS die dicht bij
locatie kan worden gebouwd.

Verzonden: Zondag 15 september 2019 20:42
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Beta

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres: info@vrbv-voorne.nl
 Als: Organisatie
 Organisatie: Vereniging Verontruste Burgers van Voore
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Kwaliteit MER in de toekomst

De Vereniging is van mening dat de overheid afgelopen jaren gebleken is niet bekwaam te zijn om effecten van projecten op lange goed te beoordelen en de consequenties daarvan te dragen als door beleidswijziging schade ontstaat.

Voorbeelden hiervan zijn schade door de winning van kolen en gas, geothermie, de PAS-regelgeving en Urgenda. Het gevolg hiervan is dat "regulatory"-risk.

Dit brengt grote risico's met zich mee voor de projectontwikkelaars en moet daarom deel zijn van de MER. De MER moet de zekerheid bieden dat alle milieu-effecten gedurende de looptijd van het project goed zijn weergegeven en voor zover dat onvoldoende duidelijk is, dan dient er inzicht gegeven te worden in de risico's en wie die risico's draagt.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Inpassing windenergie en andere duurzame opwekking.

Het nu al voorbereiden van de aansluiting van zeer grote windparken is gewenst in het licht van de ingrijpende verduurzaming omdat het realiseren er van zo veel tijd kost. Maar tegelijkertijd moeten dan ook andere maatregelen worden opgepakt om zeker te stellen dat de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening en daarmee het leefmilieu op Voorne op orde blijft.

Tot op heden was de invoeding van duurzame energie marginaal en kon het "oude systeem met zijn harde bronnen" de leveringszekerheid gezamenlijk borgen. Maar als in de toekomst de duurzame bronnen dominant zijn, staan de vele harde bronnen, de ruggegraad van het systeem, niet meer paraat. Dit zal van grote invloed zijn op de leveringszekerheid.

Nu is het de tijd om ook na te denken over de voorkoming van de negatieve aspecten van een transitie, zoals deze zijn opgetreden bij de kolen-, zout-, aardgaswinning, stadsverwarming, geothermie, windenergie op het land en de twijfels die nu ontstaan over gasvrij Nederland en warmtepompen.

Besef dat een grote politiek gewenste transitie grote risico's kent als deze onvoldoende deskundig zijn voorbereid. Een goede voorbereiding creert draagvlak..

Bij de presentatie van de concept Notitie Reikwijdte en detailniveau op 10 september 2019

in Zuidland stond een bord met aangegeven dat er sprake is van 99.99 % leveringszekerheid.

Bij navraag, zowel bij een vertegenwoordiger van EZK als van Tennet, bleek dit onduidelijk te wat hiermee werd bedoeld: is er sprake van beschikbaarheid van het net van Tennet, of van het net bij de klanten of van de levering aan de klanten.

In het verleden was de Sep verantwoordelijk voor de leveringszekerheid aan de Nederlandse klanten. Zij was daartoe in staat door de hoge zeggenschap die zij had ten aanzien van de productie-middelen en de hoogspanningsnetten alsmede de wederzijdse internationale steun die zij via de grensverbindingen kan krijgen.

De methodiek om de leveringszekerheid van de productiemiddelen te bepalen was LOLE.

In het rapport over de leveringszekerheid hanteert Tennet nog steeds deze methodiek. Maar de vraag is of deze methodiek, die is ontwikkeld voor een systeem met gecoördineerd aangestuurde centrales nog wel het adequate middel is voor de beoordeling van de leveringszekerheid omdat de situatie is veranderd:

- Tennet heeft niet het beheer van de Productiemiddelen zoals Sep dat had
- De aard van de nieuwe duurzame productiemiddelen is wezenlijk anders waardoor de beschikbaarheid minder is en de kwaliteit achteruitgaat. Dit gaat steeds hogere eisen aan het regelgedrag stellen aan de nog resterende conventionele centrales. Het is niet duidelijk hoe met 12500 MWe wind en 5000 MWe het elektriciteitssysteem goed blijft functioneren ondanks:

- o De seizoen en dag/nacht variaties
- o Frequentie- en spanningsdalingen door:
 - ☐ Onvoorziene vermogensvariaties in de vraag
 - ☐ Vermogenstekorten door uitval van verbindingen (een kapot getrokken zeekabel met 2000 MWe)
 - ☐ Een kortsluiting nabij de of in het convertor station of de kabel
- o De onmogelijkheid op het systeem na uitval te starten met zon- of en wind-energie
- De koppelverbindingen waren bedoeld ter wederzijdse ondersteuning bij calamiteiten worden nu gebruikt voor commerciële transporten, zodat de ruimte voor wederzijdse ondersteuning minder wordt
- De kans neemt toe dat incidenten zich internationaal gaan voordoen in plaats van lokaal, waardoor de mogelijkheden tot wederzijdse ondersteuning afnemen. Windstilte, gebrek aan zon en lage temperatuur kan gedurende lange tijd in geheel Europa zich voordoen.
- Er komt steeds minder goed regelbaar vermogen beschikbaar voor een adequate regeling van het systeem en herstel na calamiteiten.

De Vereniging is van mening dat op grond van bovenstaande de LOLE berekening niet meer adequaat is en stelt voor om de komende tijd te benutten voor:

- De analyse van wat technisch nodig is om op lange termijn de leveringszekerheid ook met veel duurzame opwekking zeker te stellen,
- Te leren van ervaring elders
- Een systematiek te ontwikkelen die het voorspellen van de leveringszekerheid goed mogelijk maakt voor een dergelijk systeem,
- De herstelplannen in te richten,
- De opleiding, training en simulatoren eveneens aan te passen.

Het mag niet gebeuren dat de Nederlandse overheid zo iets groots opzet als verbindingen op de Noordzee naar windparken; doch dat de wal het schip gaat keren.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De Vereniging Verontruste Burgers van Voorne (VVBV) is een vereniging die statutair tot doel heeft de internationaal befaamde natuurgebieden van en in de nabijheid van Voorne en

de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners te beschermen. De vereniging tracht dit doel te bereiken door onder meer kritisch de ontwikkelingen te volgen die een negatieve invloed kunnen hebben op de woon- en leefomgeving van de bewoners dan wel afbreuk doen aan de eerdergenoemde natuurgebieden.

De kabelverbinding IJmuiden Ver (Alfa en Beta)

De aanleg van een kabelverbinding tussen IJmuiden Ver en Maasvlakte of Simonshaven kan invloed hebben op de natuur en het leefmilieu op Voorne en daarom acht de Vereniging het indienen van een zienswijze op dit project gewenst.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De Vereniging kan zich vinden in voorgestelde beoordelingskader MER m.b.t. de aanleg van een kabel richting Simonshaven en/of Geertruidenberg ten aanzien van de invloed op de Hinderplaat, het Natura 2000 gebied (Voordelta), het Quakjeswater, het Vogeleiland Blik. Aansluiting Simonshaven

De Vereniging meent desondanks dat het aansluiten op het hoogspanningsstation op de Maasvlakte verre de voorkeur verdient boven aansluiting op het openlucht station Simonshaven. Wij achten het visueel ongewenst 25 m hoge hallen te plaatsen in dit open en agrarisch gebied.

De Vereniging meent dat met de sluiting van de centrales MV1 en MV2 naast het bestaande onderstation op de Maasvlakte voldoende ruimte is. M.b.t. de benodigde capaciteit van de lijnen ontbreekt de Vereniging het inzicht.

Reactie

Zienswijze Project IJmuiden Ver Alfa en Beta van de Vereniging Verontruste Burgers van Voorne dd. 11 september 2019.

De Vereniging Verontruste Burgers van Voorne (VVBV) is een vereniging die statutair tot doel heeft de internationaal befaamde natuurgebieden van en in de nabijheid van Voorne en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners te beschermen. De vereniging tracht dit doel te bereiken door onder meer kritisch de ontwikkelingen te volgen die een negatieve invloed kunnen hebben op de woon- en leefomgeving van de bewoners dan wel afbreuk doen aan de eerdergenoemde natuurgebieden.

De kabelverbinding IJmuiden Ver (Alfa en Beta)

De aanleg van een kabelverbinding tussen IJmuiden Ver en Maasvlakte of Simonshaven kan invloed hebben op de natuur en het leefmilieu op Voorne en daarom acht de Vereniging het indienen van een zienswijze op dit project gewenst.

De Vereniging kan zich vinden in voorgestelde beoordelingskader MER m.b.t. de aanleg van een kabel richting Simonshaven en/of Geertruidenberg ten aanzien van de invloed op de Hinderplaat, het Natura 2000 gebied (Voordelta), het Quakjeswater, het Vogeleiland Blik.

Aansluiting Simonshaven

De Vereniging meent desondanks dat het aansluiten op het hoogspanningsstation op de Maasvlakte verre de voorkeur verdient boven aansluiting op het openlucht station Simonshaven. Wij achten het visueel ongewenst 25 m hoge hallen te plaatsen in dit open en agrarisch gebied.

De Vereniging meent dat met de sluiting van de centrales MV1 en MV2 naast het bestaande onderstation op de Maasvlakte voldoende ruimte is. M.b.t. de benodigde capaciteit van de lijnen ontbreekt de Vereniging het inzicht.

Inpassing windenergie en andere duurzame opwekking.

Het nu al voorbereiden van de aansluiting van zeer grote windparken is gewenst in het licht van de ingrijpende verduurzaming omdat het realiseren er van zo veel tijd kost. Maar tegelijkertijd moeten dan ook andere maatregelen worden opgepakt om zeker te stellen dat de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening en daarmee het leefmilieu op Voorne op orde blijft.

Tot op heden was de invoeding van duurzame energie marginaal en kon het "oude systeem met zijn harde bronnen" de leveringszekerheid gezamenlijk borgen. Maar als in de toekomst de duurzame bronnen dominant zijn, staan de vele harde bronnen, de ruggengraad van het systeem, niet meer paraat. Dit zal van grote invloed zijn op de leveringszekerheid.

Nu is het de tijd om ook na te denken over de voorkoming van de negatieve aspecten van een transitie, zoals deze zijn opgetreden bij de kolen-, zout-, aardgas-winning, stadsverwarming, geothermie, wind-energie op het land en de twijfels die nu ontstaan over gasvrij Nederland en warmtepompen.

Besef dat een grote politiek gewenste transitie grote risico's kent als deze onvoldoende deskundig zijn voorbereid. Een goede voorbereiding creert draagvlak..

Bij de presentatie van de concept Notitie Reikwijdte en detailniveau op 10 september 2019 in Zuidland stond een bord met aangegeven dat er sprake is van 99.99 % leveringszekerheid.

Bij navraag, zowel bij een vertegenwoordiger van EZK als van Tennet, bleek dit onduidelijk te wat hiermee werd bedoeld: is er sprake van beschikbaarheid van het net van Tennet, of van het net bij de klanten of van de levering aan de klanten.

In het verleden was de Sep verantwoordelijk voor de leveringszekerheid aan de Nederlandse klanten. Zij was daartoe in staat door de hoge zeggenschap die zij had ten aanzien van de productie-middelen en de hoogspanningsnetten alsmede de wederzijdse internationale steun die zij via de grensverbindingen kan krijgen.

De methodiek om de leveringszekerheid van de productiemiddelen te bepalen was LOLE.

In het rapport over de leveringszekerheid hanteert Tennet nog steeds deze methodiek. Maar de vraag is of deze methodiek, die is ontwikkeld voor een systeem met gecoördineerd aangestuurde centrales nog wel het adequate middel is voor de beoordeling van de leveringszekerheid omdat de situatie is veranderd:

- Tennet heeft niet het beheer van de Productiemiddelen zoals Sep dat had
- De aard van de nieuwe duurzame productiemiddelen is wezenlijk anders waardoor de beschikbaarheid minder is en de kwaliteit achteruitgaat. Dit gaat steeds hogere eisen aan het regelgedrag stellen aan de nog resterende conventionele centrales. Het is niet duidelijk hoe met 12500 MWe wind en 5000 MWe het elektriciteitssysteem goed blijft functioneren ondanks:
 - De seizoen en dag/nacht variaties
 - Frequentie- en spanningsdalingen door:
 - Onvoorziene vermogensvariaties in de vraag
 - Vermogenstekorten door uitval van verbindingen (een kapot getrokken zeekabel met 2000 MWe)
 - Een kortsluiting nabij de of in het convertor station of de kabel
 - De onmogelijkheid op het systeem na uitval te starten met zon of en wind-energie
- De koppelverbindingen waren bedoeld ter wederzijdse ondersteuning bij calamiteiten worden nu gebruikt voor commerciële transporten, zodat de ruimte voor wederzijdse ondersteuning minder wordt
- De kans neemt toe dat incidenten zich internationaal gaan voordoen in plaats van lokaal, waardoor de mogelijkheden tot wederzijdse ondersteuning afnemen. Windstilte, gebrek aan zon en lage temperatuur kan gedurende lange tijd in geheel Europa zich voordoen.
- Er komt steeds minder goed regelbaar vermogen beschikbaar voor een adequate regeling van het systeem en herstel na calamiteiten.

De Vereniging is van mening dat op grond van bovenstaande de LOLE berekening niet meer adequaat is en stelt voor om de komende tijd te benutten voor:

- De analyse van wat technisch nodig is om op lange termijn de leveringszekerheid ook met veel duurzame opwekking zeker te stellen,
- Te leren van ervaring elders
- Een systematiek te ontwikkelen die het voorspellen van de leveringszekerheid goed mogelijk maakt voor een dergelijk systeem,
- De herstelplannen in te richten,
- De opleiding, training en simulatoren eveneens aan te passen.

Het mag niet gebeuren dat de Nederlandse overheid iets groots opzet; doch dat de wal het schip gaat keren.

Kwaliteit MER

De Vereniging is van mening dat de overheid afgelopen jaren gebleken is niet bekwaam te zijn om effecten van projecten op lange goed te beoordelen en de consequenties daarvan te dragen als door beleidswijziging schade ontstaat.

Voorbeelden hiervan zijn schade door de winning van kolen en gas, geothermie, de PAS-regelgeving en Urgenda. Het gevolg hiervan is dat “regulatory”-risk.

Dit brengt grote risico's met zich mee voor de projectontwikkelaars en moet daarom deel zijn van de MER. De MER moet de zekerheid bieden dat alle milieu-effecten gedurende de looptijd van het project goed zijn weergegeven en voor zover dat onvoldoende duidelijk is, dan dient er inzicht gegeven te worden in de risico's en wie die risico's draagt.

Want zijn alle effecten van een groot windpark op het lokale klimaat, het zeeleven en de scheepvaart bekend?

Verzonden: Woensdag 18 september 2019 20:51
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aansprektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Landbouwbedrijf
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Ik heb het niet allemaal doorgenomen. Ik ga er vanuit dat het grondig is voorbereid.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Mogelijk wel ja, vandaar deze zienswijze, zie het antwoord op de volgende vraag.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

17 september heb ik, als landeigenaar, deelgenomen aan de bijeenkomst aangaande dit project. Ik woon en run met mijn gezin, en 2 jonge kinderen van 3 en 5, de boerderij gelegen op adres te Arnemuiden. Op de door Tennet georganiseerde avond zijn 3 verschillende kabelroutes in het zoekgebied gepresenteerd tussen het Veerse Meer en de Sloehaven (route Veerse Meer). Ik ben landeigenaar van enkele percelen die worden doorkruist en ik woon heel dichtbij 1 van de mogelijke routes. Ik woon namelijk pal naast de goederenspoorlijn van Pro Rail, afstand tussen ons huis en de spoorlijn is ongeveer 25 meter. Aangegeven is dat gestreefd wordt naar bundeling met infrastructurele werken, zoals deze spoorlijn. Het zou dus deze route kunnen worden, langs de spoorlijn. Aangegeven is ook dat de kabel straling geeft op de omgeving. De goederenspoorlijn geeft ook al straling. Rond de spoorlijn is een magnetisch veld (straling) met vanzelfsprekend effecten voor de omgeving. Als naast deze spoorlijn ook nog de ondergrondse kabel wordt gelegd ben ik bang voor stapeling van effecten en gezondheidseffecten. Ik zou willen verzoeken dat hier in de verdere procedure aandacht aan wordt besteed en onderzoek naar wordt gedaan. Ik vind dat de mogelijk negatieve effecten van de kabel op de gezondheid van direct omwonenden, waaronder jonge kinderen, moeten worden onderzocht. Alsook dient te worden onderzocht wat deze kabel nog aan extra schade, belasting, straling etc. geeft, bovenop de spoorlijn, voor de direct omwonenden, zijnde ik en mijn jonge gezin. Volgens de geplande route zou de kabel op zo'n 35 meter van mijn huis komen. Met op 25 meter van mijn huis de goederenspoorlijn. Ik zou dus willen dat onderzoek wordt gedaan naar de gezondheidseffecten van deze situatie en dat dit wordt meegenomen en meegewogen in de beoordeling. De gezondheid van de burgers in dit land dient voorop te staan. Als blijkt dat er onaanvaardbare gezondheidsrisico's c.q. andere risico's ontstaan ter hoogte van mijn adres dient gekozen te worden voor een andere route. Graag wordt ik ook geïnformeerd over de

uitkomsten van het door mij hierbij verzochte onderzoek. Ik wil op de hoogte gehouden worden.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

nee

Reactie

Verzonden: Zaterdag 21 september 2019 10:26
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: Paling en Kreeftenvisserij

Mede namens:

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De paling,kreeftenvisserij, schelpdiervisserij

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Als de stroomkabel zou worden gelegd, komt deze dwars door mijn visgebied, waar ik met fuiken op paling en kreeft vis. Tevens liggen er zogenaamde longlines waar ik mosselen kweek. Realisatie van dit plan lijdt tot flinke schade.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Hoogspanning NOZ IJmuiden ver Alpha
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Onderwerp: Zienswijze Hoogspanningskabel NOZ IJmuiden ver Alpha

Datum: Arnemuiden, 13 september 2019

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van het voornemen om eventueel via het Veerse Meer een hoogspanningskabel van "IJmuiden Alpha" aan te leggen met een aansluiting op Borssele geef ik u hierbij mijn mening. Ik ben beroepsvisser op het Veerse Meer en realisatie van dit plan zal grote nadelige gevolgen voor mijn bedrijf hebben als de kabels door het Veerse Meer lopen.

Op het Veerse Meer worden er verschillende vormen van visserij uitgeoefend. Er wordt o.a. met hok en schietfuisen op paling en kreeft gevisd. De hokfuisen staan meestal op vaste plekken, maar kunnen ook op andere plekken gezet worden. De hokfuisen worden met behulp van stalen palen gezet. Deze palen worden ongeveer twee meter in de bodem gespoten met behulp van een spuitlans. De palen staan op 2 meter tot 7 meter diepte. De schietfuisen staan geschakeld aan elkaar en worden na leegmaking weer op andere plaatsen gezet. Dit kan op diepe en ondiepe plaatsen zijn.

Tevens liggen er verschillende longlines waarmee hangcultuur- mosselen wordt gekweekt. Deze longlines zijn 200 meter lang en liggen geankerd op twee grote ankers. Ook liggen er percelen voor de oester en tapijtschelp-visserij. Het lijkt me daarom geen goed idee om een stroomkabel door het Veerse Meer te leggen. Een grote vraag is ook wat elektriciteit en magnetisme voor invloed heeft op vissen, schaal en schelpdieren. Recente onderzoeken hebben aangetoond dat electro-magneetvelden van grote invloed zijn op gedrag van zowel paling als vis. De visserij zou door het aanleggen van stroomkabels grote schade lijden.

Ik ben bereid u mondeling mijn mening toe te lichten.

Hoogachtend,

Paling en kreeftenvisserij

25 SEP 2019

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver
Alpha
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Datum
23 september 2019
Onderwerp
zienswijze

Contact

Kenmerk
15kdregt83wqv

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageren wij als ZLTO op het concept notitie Reikwijdte en Detail' (concept-NRD).

Wij hebben kennis genomen van de plannen om het windmolenpark op de Noordzee te verbinden met de centrale in Borsele waar de verbinding met de 380 KV wordt gemaakt. Onze interesse en belang is gebaseerd op de situering van de tracés. Een tracé doorkruist Walcheren en de andere noordelijke tracés gaan eveneens deels door Walcheren en Beveland. Het zuidelijke tracé gaat volledig langs de kust door de Westerschelde naar Borssele.

Onze voorkeur gaat onverkort naar het laatste tracé, zijnde door de Westerschelde.

Onze motivatie is als volgt:

- Doorsnijding van landbouwgronden gaat gepaard met verstoring van bodemprofiel wat niet 100 % hersteld kan worden en permanente schade geeft.
- Er gelden agrarische gebruiksbeperkingen in een zone op en ter weerszijden van de kabels.
- Boomgaarden met windsingels zijn niet toegestaan in de beheersstrook en bestaande booggaarden moeten dus geroid en bestemmingsplan matig mag niet automatisch elders worden ingepland
- Alle kavels zijn gedraineerd en in veel gevallen betekent dat dus doorsnijding en verlies hiervan terwijl nieuwe drainage met een andere richting in meeste gevallen wegens afwateringsrichting niet kan
- Precisielandbouw neemt in de landbouw een vlucht en nu reeds is er hinder van invloedssferen van elektriciteitskabels door het wegvallen van signaal waardoor bewerkingen en aansturingen van high tech apparatuur worden verstoort. Dit heeft overigens ook veiligheidsaspecten in zich. Technische ontwikkelingen gaan snel en gebruikte systemen worden steeds verfijnder en dus gevoeliger voor dergelijke verstoringen.

ZLTO
Postbus 46
4460 BA Goes

KvK 18054307

33 van 89

Datum
23 september 2019
Onderwerp

Blad
2 / 2

-Onbekend zijn de gevolgen voor langere termijn inzake straling op mens en dier. Reden te meer om in ieder geval de land variant te mijden en daarmee dus afstand te houden.

Met vriendelijke groet,

Secretaris ZLTO-raad Zeeland

04 OKT 2019

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha'
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

onze ref.: St La MER 2019/003

plaats: Den Haag

datum: 2 oktober 2019

betreft: zienswijze op concept NRD M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Geachte mevrouw, heer,

Hierbij sturen wij u namens de deelnemers van Stichting La MER onze zienswijze op het concept "Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha".

Stichting La MER

Stichting La MER is een Stichting die zorgt voor de opstelling van een gezamenlijke MER en MEP voor de aannemers die zich bezighouden met het winnen van ophoogzand uit de Noordzee.

Algemeen commentaar op het aanleggen van windparken in de Noordzee en de benodigde kabels hiervoor naar de kust.

De belangrijkste zandwingebieden voor de leden van Stichting La MER liggen tussen de -20mtr NAP waterlijn en de 12mijls grens voor de territoriale wateren. Alle verstoringen van dit gebied, vooral als het gaat om goede zandwingebieden, zijn in principe ongewenst.

De windparken en de benodigde kabelroutes naar de wal zijn verstoringen die gebieden voor zeer lange tijd ontoegankelijk maken voor andere gebruikers waaronder de zandwinners.

Met betrekking tot het aanleggen van de windparken op zee met de bijbehorende kabelroutes naar de wal is het van belang om de nadelige gevolgen van zo'n aanleg voor de verschillende partijen waar mogelijk te vermijden of als dit niet anders kan tot een minimum te beperken. Voor Stichting La MER is het van belang dat de zandvoorraden op zee voor de Nederlandse kust zoveel mogelijk toegankelijk blijven. Dit geldt zowel voor de actieve als de passieve voorraden (de zogenaamde zandwingebieden).

Specifiek commentaar op de varianten van de voorgestelde kabelroutes naar de wal.

De varianten van de voorgestelde kabelroutes zijn aangegeven op afbeelding "Tracé op zee" blz 68 (onderdeel van bijlage 7) uit het rapport "Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha" (zie bijlage 1 bij deze brief). Van de verschillende varianten willen wij ons met commentaar beperken tot het tracé "BSL-1" en specifiek tot het deel door de corridor bij Borssele.

Tijdens de werksessies hebben wij er als Stichting La MER (winning ophoogzand) voor gepleit om de variant door de corridor bij Borssele te vermijden omdat hierbij weer kostbare zandwingebieden of delen hiervan verloren zouden kunnen gaan. Indien toch voor dit tracé gekozen zou worden om dan de kabels zo te leggen dat ze tussen de telecomkabel en de kabels van het windpark Borssele komen te liggen. Hierdoor blijven de zandwinvakken aan de Noordkant van de corridor toegankelijk voor zandwinning.

In de "Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R. procedure Net op zee IJmuiden Ver Alpha" zien we dat het advies is opgevolgd en dat de kabels voor het windpark IJmuiden Ver Alpha zo geprojecteerd zijn dat ze tussen de telecomkabel en de kabels van het windpark Borssele komen te liggen (zie bijlage 2).

Als voor het tracé door de corridor bij Borssele gekozen zou worden en de aansluitkabels van het windpark IJmuiden Ver Alpha uiteindelijk worden aangelegd zoals hierboven aangegeven dan blijven de zandwinkvakken aan de noorzijde van de corridor bij Borssele toegankelijk.

Indien voor het tracé door de corridor bij Borssele gekozen zou worden verzoeken wij U ook bij de verdere fases in dit project de ligging van dit deel van het tracé te handhaven zoals hierboven aangegeven. Indien het tracé toch zou gaan afwijken door niet voorziene omstandigheden willen wij graag geïnformeerd worden.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze op het juiste niveau laat meewegen in het proces van de besluitvorming voor de keuze van de kabelroute en de uitvoering die daarna volgt.

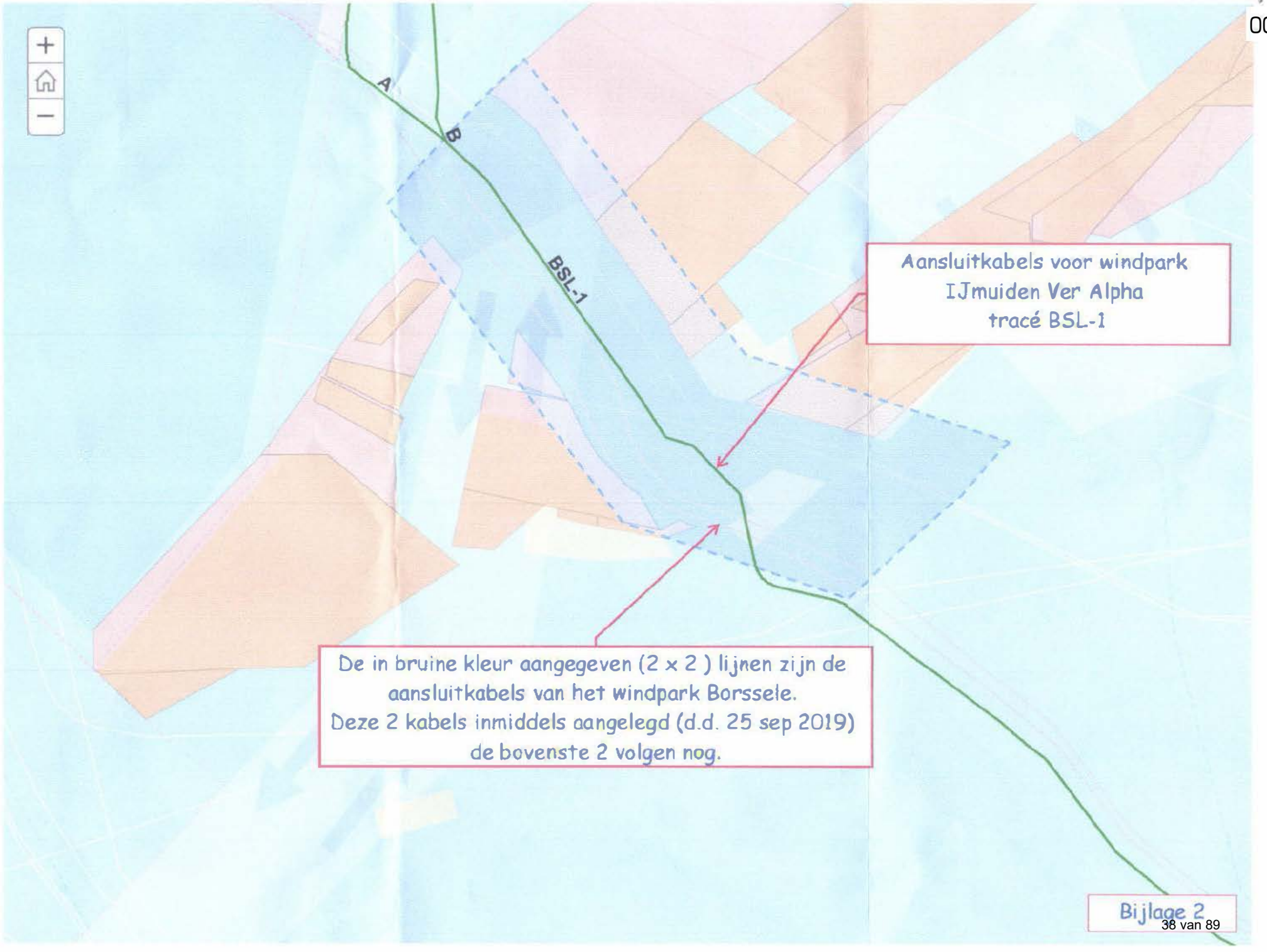
U kunt ondergetekende, projectleider van de Stichting La MER benaderen als contactpersoon via de gegevens zoals aangegeven in de voettekst en het hierna genoemde telefoonnummer en e-mailadres:

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Projectleider Stichting La MER

bijlagen: 2

Aansluitkabels voor windpark
IJmuiden Ver Alpha
tracé BSL-1

De in bruine kleur aangegeven (2 x 2) lijnen zijn de
aansluitkabels van het windpark Borssele.
Deze 2 kabels inmiddels aangelegd (d.d. 25 sep 2019)
de bovenste 2 volgen nog.

Verzonden: Donderdag 26 september 2019 11:46
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aansprektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ik heb begrepen dat de variant Rilland niet meer meedoet in de planvorming IJmuiden Ver Alpha. Daar heb ik overigens wel begrip voor.

Sinds 2018 is er een 380 kV verbinding van Rilland via Geertruidenberg naar Tilburg. Deze verbinding had niet langs Geertruidenberg hoeven komen. Wij als inwoners van de gemeente Geertruidenberg zijn daarover pas heel laat geïnformeerd.

Vanwege deze hoogspanningsverbinding naar Tilburg, werden wij in Raamsdonksveer gecompenseerd met een ondergrondse 150 kV -verbinding. Deze verbinding nog wordt aangelegd. Wij wisten toen nog niet dat er een 520 kV ondergrondse verbinding onder de waterverbinding zou worden aangelegd naar de Amercentrale: dat betreft de nieuwe verbinding IJmuiden Ver Alpha.

In onze gemeente staan de Amercentrale en 119 hoofspanningsmasten. Allemaal in ons agrarische gebied. Wij zitten niet te wachten op nog meer.

Nu de verbinding IJmuiden Ver Alpha hier dreigt te komen, ontstaat er nog meer vervuiling in onze gemeente. De 520 kV ondergrondse verbinding komt uit in een transformatorstation waar de energie wordt omgevormd naar 380 kV.

Er komt steeds meer. Ik maak mij daar grote zorgen over. De uitstoot van broeikasgassen in Moerdijk en Geertruidenberg is het hoogst van heel Nederland (zie het artikel van het CBS van Johan Wouters, een publicatie van gemeente en VOG).

Al deze uitstoot ontstaat naast het beschermde natuurgebied De Biesbosch. Bovendien is Raamsdonksveer ingeklemd tussen de A59 en A27.

Ik vraag mij af of er wel voldoende ruimte is om de benodigde voorzieningen voor de aansluitingen op het land te realiseren. Ik vind het onwenselijk dat dit ten koste gaat van agrarische of natuurgebieden. Het is al met al een zorgelijke ontwikkeling die ik graag meegeef aan de betrokkenen bij de verdere planontwikkeling.

Reactie

Verzonden: Donderdag 10 oktober 2019 19:14
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aansprektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Dit is een aanvulling op mijn eerder ingediende zienswijze

Het gaat hierbij om het volgende

Vanwege de komst van deze nieuwe 380 KV hoogspanningsverbinding naar Tilburg, zullen wij, bewoners van Geertruidenberg, worden gecompenseerd met het gedeeltelijk ondergronds brengen van één 150 KV tracé van Geertruidenberg naar Waalwijk over een traject van 7 km. (het deel dat over tuinen, scholen, huizen en sportcomplexen gaat).

Hier zijn wij, als bewoners de afgelopen jaren druk mee geweest. Niet wetende dat er weer een nieuw tracé onze richting uit dreigt te komen. IJmuiden Ver Alpha. De eerste publicatie lazen we in de krant van maart 2019. De naam alleen al doet een onwetende burger niet vermoeden dat je dan in Geertruidenberg weer alert moet worden.

Nu moet 520 kV op 5.5 HA land worden aangesloten op 380 netwerken. Borsele of Geertruidenberg zijn daarvoor in de race.

We maken stroom door windenergie, prachtig dat het kan. Natuurgebieden moeten worden ontzien: helemaal mee eens. Maar, de inwoners van Geertruidenberg wonen in een gebied waar al onevenredig veel hoogspanning in de lucht hangt, waar de uitstoot 128.2 kg per vierkante meter is, waarvan 127.1 CO2. Daar moet ook zorgvuldig mee worden omgesprongen.

Reactie

Verzonden: Donderdag 3 oktober 2019 16:46
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Zaha Hadidplein
Huisnummer: 1 België
Postcode: 2030
Woonplaats: ANTWERPEN
Telefoonnummer: 0032-32052463
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Zie in pdf bijgevoegde brief, die ook per post zal worden verstuurd.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie in pdf bijgevoegde brief, die ook per post zal worden verstuurd.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie in pdf bijgevoegde brief, die ook per post zal worden verstuurd.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie in pdf bijgevoegde brief, die ook per post zal worden verstuurd.

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten
 NEDERLAND

Antwerpen, 3 oktober 2019

Geachte heer, mevrouw,

Het Havenbedrijf is door uw schrijven van 29 augustus 2019 op de hoogte gebracht van de publicatie van het concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept NRD) voor het project Net op Zee IJmuiden Ver Alpha. Het concept NRD ligt ter inzage van 30 augustus tot en met 10 oktober 2019. Het Havenbedrijf Antwerpen maakt graag van de geboden gelegenheid gebruik om haar inbreng over te maken.

Zoals ook vermeld in ons schrijven dd. 29 april ll., ondersteunt het Havenbedrijf Antwerpen de initiatieven van de Nederlandse overheid in het kader van een duurzame energievoorziening. Het Havenbedrijf Antwerpen wenst er echter over te waken dat initiatieven - met nobele doelstellingen - niet negatief interfereren met het scheepvaartverkeer van en naar haar haven. Onderstaande reactie dient in dit kader geplaatst te worden.

Het Havenbedrijf Antwerpen wenst in deze inspraakreactie in te gaan op:

- de bijkomende hinder voor de afwikkeling van het scheepvaartverkeer;
- het bijkomend risico voor de scheepvaart;
- de ruimtelijke (on)inpasbaarheid van de bijkomende kabels in het Westerscheldegebied;
- het verlies van een gedeelte van de vergunde stortzone S11;
- de beperking van het bestaande ankergebied Rede Vlissingen;
- het visueel ten onrechte beperken van de vaargeul tot het baggertracé;
- de in het concept NRD gehanteerde uitgangspunten.

Bijkomende hinder voor de afwikkeling van het scheepvaartverkeer

Zoals ook aangehaald in ons schrijven dd. 29 april ll., wordt momenteel een ondergrondse kabelverbinding gerealiseerd (deels) door de Westerschelde voor de aansluiting van het windpark Borssele op zee met het hoogspanningsstation Borssele aan landzijde. Het Havenbedrijf heeft in dit kader verscheidene bemerkingen geformuleerd. Deze zijn ook relevant in het kader van de realisatie van voorliggend project.

De Vlaamse en Nederlandse bewindslieden hebben bovendien op 27 maart 2017 een politiek akkoord afgesloten om bijkomende voorwaarden te specificeren waardoor de huidige en toekomstige nautische toegankelijkheid van de Scheldehavens maximaal kan gevrijwaard blijven. De afspraken die vervat zitten in dit akkoord dienen onverkort gehandhaafd te blijven.

Niettegenstaande de waarborgen vervat in het bestaande politiek akkoord, veroorzaakt het huidige kabeltracé Borssele reeds hinder, onder meer voor de afwikkeling van het scheepvaartverkeer. Een bijkomende aanleg van hoogspanningskabels in ditzelfde gebied verhoogt enkel potentiële negatieve interferenties met het scheepvaartverkeer.

In het concept NRD wordt het volgende gesteld: *"Tussen het kabeltracé naar het windenergiegebied Borssele en de ankergebieden in de Westerschelde is er weinig ruimte voor een extra kabeltracé. Het tracé ligt ten zuiden van de haven van Vlissingen in een ankergebied (aan de rand) en gedeeltelijk in stortzone S11."* Om hoeveel ruimte het precies gaat wordt niet aangegeven. Het Havenbedrijf heeft dan ook ernstige bedenkingen naar toekomstig onderhoud en herstellingswerkzaamheden aan deze kabels. Ernstige hinder voor het scheepvaartverkeer is immers zowel in de aanleg als in de operationele fase niet uit te sluiten.

Risico's voor de scheepvaart:

In het concept NRD zijn bij de beoordelingscriteria de risico's voor de kabel ten gevolge van de scheepvaart opgenomen. Het lijkt evident dat ook de risico's voor de scheepvaart ten gevolge van de (extra) kabels worden meegenomen, net zoals onder meer de effecten op de visserij en aquacultuur worden meegenomen. Het Havenbedrijf wenst het risico voor de scheepvaart opgenomen te zien als beoordelingscriterium in het (concept) NRD.

Ruimtelijke inpasbaarheid

De beschikbare fysieke ruimte voor bijkomende kabels in de Westerschelde - meer bepaald in de zone rond de Spijkerplaat - wordt alsmaar beperkter. Om de nieuwe kabels alsnog te kunnen inpassen en te kunnen omgaan met de inherente beperkingen van het gebied moet er een beroep gedaan worden op innovatieve toekomstige ontwikkelingen. Dit creëert, ons inziens, echter een bijkomende onzekerheid over de haalbaarheid van het tracé door de Westerschelde.

Zo wenst men gebruikt te maken van 525kV gelijkstroomkabels die zich momenteel in een laatste ontwikkelingsstadium bevinden en worden getest als landkabel in Duitsland. Ervaring met dergelijke kabel als onderzeese kabel is bijgevolg niet voorhanden. Hierdoor is nog geen praktische ervaring opgedaan over de maximale dekking van een dergelijke kabel in functie van de grondeigenschappen. Dit kan vandaag enkel theoretisch worden berekend zonder enige toetsing aan praktijkervaring. Gelet op de grote morfologische dynamiek in het gebied rond de Spijkerplaat - door de migratie van platen en geulen zijn er in dit gebied immers bodemveranderingen van enkele meters per jaar met uitschieters tot 6 meter per jaar vastgesteld - is het van groot belang om de mogelijkheden op het vlak van gronddekking correct en accuraat te kunnen inschatten. Dit gelet op o.a. de belangrijke impact op onderhoudsfrequentie en bijgevolg hinder voor de scheepvaart.

In het concept NRD wordt vermeld dat de kabels gebundeld of ongebundeld kunnen worden aangelegd. Dit heeft een grote impact op het ruimtebeslag en bijgevolg de breedte van de zone die voor de kabelcorridor moet worden voorzien. Volgens het concept NRD is een bundeling van gelijkstroomkabels op dit spanningsniveau nog nergens ter wereld uitgevoerd. Het gaat met andere woorden over zeer innovatieve technieken. Het is daarenboven nog niet duidelijk of dit alles ten tijde van de aanbesteding technisch mogelijk zal zijn.

Het is dan ook niet helder wat de benodigde breedte van de kabelcorridor precies zal zijn. In het concept NRD wordt voor de grote wateren veiligheidsafstanden tussen de kabels van 50 tot 200 meter - afhankelijk van de omstandigheden zoals onder meer de breedte van het water en het aantal belemmeringen - vermeld. Op basis van de in de concept NRD vermelde informatie, is het hierdoor onduidelijk wat de minimale corridorbreedte zou zijn voor de Westerschelde en welke afstanden moeten gehanteerd worden ten opzichte van de Borssele kabels.

Daarenboven moeten de bijkomende gelijkstroomkabels voor de eventuele aanlanding van Ijmuiden Ver de Borssele kabels kruisen. Hoe dit technisch kan gerealiseerd worden, is op dit ogenblik nog niet inzichtelijk gemaakt. Niettegenstaande dit een conditio sine qua non is voor het Westerscheldetracé.

Het Havenbedrijf is dan ook van oordeel dat, onder meer op basis van bovenstaande onzekerheden en ongekende parameters, het tracé door de Westerschelde ten onrechte als een volwaardig alternatief naar voor is geschoven.

Verlies van een gedeelte van de vergunde stortzone:

Het tracé door de Westerschelde loopt daarenboven door de vergunde stortzone S11. Gelet op het belang van deze stortzone voor het onderhoud van de vaarweg is een geheel of gedeeltelijk verlies van deze vergunde stortzone niet aanvaardbaar.

Verlies gedeelte ankergebied

Het voorgestelde tracé door de Westerschelde kruist ook een gedeelte van het ankergebied Rede Vlissingen. Vanuit veiligheidsoverwegingen dient het gebruik van dit ankergebied ten alle tijden gevrijwaard te blijven en dit zonder beperkingen. Schepen die ankeren in het voorziene ankergebied kunnen bovendien onder geen enkel beding verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele schade aan de kabels. Het aanleggen van een kabel door een dergelijk - door de Permanente Commissie voor Toezicht op de Scheldevaart erkend - ankergebied zoals gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant en het Belgisch Staatsblad - is hierdoor niet compatibel met een veilig scheepvaartverkeer.

Ten onrechte beperken van de vaargeul tot het baggertracé

In het concept NRD worden de termen "vaargeul in de Westerschelde" en "baggertracé derde verruiming" als synoniemen gebruikt. Dit is echter niet correct. De bebakende en betonde vaargeul is immers heel wat ruimer dan het baggertracé van de derde verruiming. Het baggertracé werd gedefinieerd op basis van de ondieptes die moesten verwijderd worden om de toegankelijkheid voor de scheepvaart te verbeteren. Deze onnauwkeurigheid creëert de illusie dat de geïmpacteerde zone voor het scheepvaartverkeer beperkter is dan in werkelijkheid het geval is. Gelieve deze foutieve voorstelling in het (concept) NRD dan ook te willen corrigeren.

Uitgangspunten concept NRD

De volgende uitgangspunten zijn in het concept NRD gehanteerd bij het intekenen van de mogelijke kabeltracés door de grote wateren:

- Beperking van de ligging in hoog dynamische gebieden;
- Daar waar mogelijk traceren buiten betonning en buiten vaarroutes;
- Beperken van effecten op visserij en aquacultuur;
- Beperken van ligging in (nood)ankergebieden, stortgebieden en natuurgebieden;

Het Havenbedrijf stelt vast dat wat het tracé door de Westerschelde betreft, slechts aan één van de vier uitgangspunten is voldaan. Met name het beperken van het effect op visserij en aquacultuur. Het Havenbedrijf is er dan ook van overtuigd dat er andere en meer geschikte tracé alternatieven zijn dan deze door de Westerschelde. Gelet op de unieke morfologische en ecologische kenmerken van het gebied in combinatie met haar rol als toegangspoort van de scheepvaart tot de Scheldehavens is een bijkomend kabeltracé door de Westerschelde geen duurzame en toekomst vaste keuze.

Hoogachtend,

Chief Corporate Affairs Officer
Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht

Verzonden: Vrijdag 4 oktober 2019 14:23
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Koning Albert 2-laan
Huisnummer: 20 bus 2
Postcode: 1000
Woonplaats: BRUSSEL
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Afdeling Beleid MOW - Vlaamse Overheid
Mede namens: MOW -Beleid

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Ja. De aflijning van de vaargeul op de westerschelde klopt niet.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Nautische teoegankelijkheid door stremmingen

Reactie

Inspraakreactie kabeltracé IJmuiden Ver ALPHA MOW
--

Nederland wil graag een gelijkstroomaansluiting van 2 Gigawatt realiseren vanuit het Windmolenpark IJmuiden ver Alpha. Eén van de weerhouden opties hiervoor is een tracé via de Westerschelde met aanlanding te Borssele voor aansluiting op het hoogspanningstation.

De Vlaamse Overheid (Departement MOW en Agentschap MDK) maakt graag gebruik van de aangeboden mogelijkheid een inspraakreactie in te brengen op de concept NRD IJmuiden Ver Alpha.

Allereerst willen wij meegeven het initiatief van Nederland om via netten op zee bij te dragen aan het behalen van de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs, onvoorwaardelijk toe te juichen. Het inzetten op hernieuwbare energie op zee is een initiatief dat ook in Vlaanderen een sterk draagvlak heeft. De samenwerking zoals voorzien in het participatieproces van Tennet geeft daarnaast volgens ons een grote meerwaarde aan de kwaliteit van het uiteindelijke resultaat hiervan.

Mede met het oog op een kwalitatieve oplossing en de keuze voor het beste alternatief, geven wij daarom een aantal bezorgdheden mee.

1 van de 2 overblijvende opties voor aansluiting op een hoogspanningsstation te Borssele is een tracé via de Westerschelde en aanlanding te Borssele. Vanuit verschillende oogpunten bekeken heeft dit tracé echter negatieve effecten.

Hinder scheepvaart

Zowel tijdens de aanleg als nadien (onderhoudswerkzaamheden, herstellingen,...) heeft de keuze van dit tracé een negatief effect op de toegankelijkheid. Tijdens de aanleg zullen diverse stremmingen plaatsvinden. Hoewel we begrepen dat deze tot een minimum beperkt worden, leren onze ervaringen uit de aanleg van het huidige kabeltracé op de Westerschelde ons dat dit, ondanks het politiek akkoord van 21 maart 2017, toch voor de nodige hinder zorgt. Gezien de meer complexe situatie bij de eventuele keuze van dit tracé zijn de mogelijke onvoorzienbare effecten logischerwijze nog groter.

Het uitgestippelde tracé loopt tevens op de rand van het ankergebied op Vlissingen rede, waardoor, ofwel beperkingen voor de scheepvaart, ofwel schade aan infrastructuur reëel wordt. Het is voor ons van primordiaal belang dat de functie van deze zone behouden blijft. Mede gezien het drukker verkeer is een ankerplaats erg waardevol voor de scheepvaart. Het is vanzelfsprekend dat rederijen door eventuele schade bij ankeren niet aansprakelijk mogen gesteld worden voor het gebruik maken van een gebied waarvoor het uiteindelijk door de Permanente Commissie bedoeld en benoemd is. Dit geldt in extensie ook voor het hele riviervoorland, waar noodankers ten allen tijde mogelijk moet blijven.

In dit verband wordt ook verwezen naar een schrijven van de Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart waarin ze haar visie naar voor gebracht in het kader van de openbare raadpleging over het ontwerp van (Belgisch) marien ruimtelijk plan. Deze visie kan ook worden toegepast op de voormelde tracéoptie, in het bijzonder wat de volgende passage uit de brief betreft:

“Wat het leggen van kabels en pijpleidingen betreft, geregeld in artikel 9 van het koninklijk besluit, zijn we er voorstander van om de kabels niet in scheepvaartroutes, verkeerstromen en ankergebieden

te leggen. Indien dit toch de enige optie zou zijn, dient het kabelleggen zo te gebeuren dat de veiligheid van de scheepvaart niet in het gedrang komt en de scheepvaart niet wordt gestremd of vertraging oploopt waardoor tijgebonden schepen hun getij kunnen missen.”

Wanneer noodankeren niet mogelijk zou zijn, er aanzienlijke stremmingen komen of ‘normaal’ scheepvaartverkeer bemoeilijkt wordt, raakt dit het voornoemde besluit van de PC, maar tevens het Verdrag inzake het Gemeenschappelijk Nautisch beheer (Middelburg, 21 december 2005).

Technische haalbaarheid

Gezien de ruimtelijke beperktheid op de Westerschelde heeft een gebundeld kabeltracé de voorkeur. Echter is dit op vandaag niet duidelijk of het technisch haalbaar is dit zo uit te voeren. Daarom is het voor de keuze van het tracé veiligst en meest logisch uit te gaan van een niet gebundelde aanleg, wat voor een aanlegbreedte van 1200m zorgt. Het is zeer waarschijnlijk dat dit voor extra moeilijkheden bij de aanleg zorgt met grotere stremmingen tot gevolg.

Stortzone

Het tracé via de Westerschelde loopt dwars door de stortzone S11. Het is vanzelfsprekend dat rekening gehouden dient te worden met de functionaliteit van de kabels bij extra bedekking door storten. In de NRD is niet in beeld gebracht wat de effecten hiervan zijn.

Tekstuele bemerkingen

P.45, Tabel 3.2, aspect ‘Scheepvaart’: extra beoordelingscriterium opnemen: ‘Kans op verhoogde aanzanding vaargeul (door baggerwerken bij aanleg kabel).

P.48, §3.2.4, kopje ‘Leefomgeving, ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties’: op de 2e lijn van deze alinea ook de gebruiksfunctie ‘scheepvaart’ vermelden.

De vaargeul wordt in de concept NRD benoemd als deze aangeduid in het baggertracé van de 3e verruiming. Dit is echter zoals reeds aangegeven op de werksessies niet correct. De vaargeul is de bebakende zone en dus breder dan deze aangegeven. Als resultaat zijn de effecten op de scheepvaart in de NRD dus ook niet volledig meegenomen.

Uitgangspunten NRD en conclusie

Als we de uitgangspunten bekijken waarop de tracés ontworpen werden lijkt ons de keuze om het tracé via de Westerschelde te weerhouden geen logische keuze. Dit voldoet namelijk aan erg weinig van deze voorwaarden. Dit in tegenstelling tot een route via het Veerse meer. Indien het toch wenselijk is aan te sluiten op het hoogspanningsstation te Borssele lijkt deze laatste optie ons dan ook de enige logische keuze. Indien toch gekozen zou worden voor een tracé via de Westerschelde dient dit zo te gebeuren dat de externe effecten hiervan maximaal gemitigeerd te worden en de functionaliteit van het systeem en de nautische toegankelijkheid met 100% behouden blijft, nu en in de toekomst.

Verzonden: Zaterdag 5 oktober 2019 17:32
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aansprektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat: Postbus
 Huisnummer: 130
 Postcode: 4380 AC
 Woonplaats: VLISSINGEN
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: N.V. EPZ

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Nee

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja. Evenals bij het net op zee Borssele fase 2 is op dit moment nog geen rekening gehouden met het mogelijke effect van de aansluitingen op het station Borssele op de kerncentrale. Kort gezegd houdt onze zienswijze in dat wij van mening zijn dat het belang van de N.V. EPZ in het algemeen met name door de werkzaamheden in de omgeving van de kerncentrale en meer specifiek rondom de koelwatervoorziening van de kerncentrale ingrijpend worden geraakt. Voor zover wij kunnen nagaan is in geen van de stukken aandacht besteed aan de gevolgen van de werkzaamheden voor de absoluut noodzakelijke garantie van handhaving van de nucleaire veiligheid en de continue bedrijfsvoering van de kerncentrale.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie hiervoor

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij voegen eenvoudigheidshalve de zienswijze op het ontwerpbesluit wind op zee Borssele 2 toe. De daar gestelde zaken worden hiermee als zienswijze op de NRD IJmuiden ver Alpha geacht te zijn ingebracht.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee – Borssele fase 2
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

datum 19 maart 2018
uw ref. n.n.b.
onze ref. DIR/CWo/MvK/B1800015
beh. door
telefoon
e-mail

betreft Zienswijze inzake Net op zee – Borssele fase 2

Geachte mevrouw/heer,

Wij hebben via de Staatscourant, nr. 6678 van 8 februari 2018, kennis genomen van de ontwerpbesluiten van het project Net op zee – Borssele fase 2, welke ter inzage zijn gelegd van 9 februari 2018 tot en met 22 maart 2018. Wij danken u voor de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op deze ontwerpbesluiten.

Onze zienswijze richt zich zowel op de ter inzage gelegde werkplannen als wel op de wijzigingen van de besluiten op grond van de Wet natuurbescherming en de Waterwet.

Kort gezegd houdt onze zienswijze in dat wij van mening zijn dat het belang van de N.V. EPZ met name door de werkzaamheden in de omgeving van de kerncentrale en meer specifiek rondom de koelwatervoorziening van de kerncentrale ingrijpend kan worden geraakt. Voor zover wij kunnen nagaan is in geen van de stukken aandacht besteed aan de gevolgen van de werkzaamheden voor de absoluut noodzakelijke garantie van handhaving van de nucleaire veiligheid en de continue bedrijfsvoering van de kerncentrale.

Als voorbeelden noemen wij het gebrek aan onderzoek naar de gevolgen van de werkzaamheden op:

- de nucleaire veiligheid in de breedste zin van het woord;
- de beschikbaarheid van het veiligheidsrelevante nood neven koelwatersysteem en het hoofdkoelwatersysteem. Hierbij valt te denken aan:
 - de stabiele ligging van de nood- en nevenkoelwaterleidingen waar het voorziene tracé voor de kabels zeer dicht langs loopt;
 - de stabiele ligging van de hoofdkoelwaterleiding;
 - de bereikbaarheid van koelwaterinlaat in geval van calamiteiten;
 - de bereikbaarheid van het terrein van de kerncentrale in geval van calamiteiten;
 - vervuiling van het koelwater als gevolg van bagger/graafwerkzaamheden;
 - belemmering van de koelwaterinstallatie door geplande slibdepots;
 - verhoogd risico afsluiting koelwaterinlaat kanaal door werkschepen etc.
- de (stabiliteit van de) dijklichamen;
- (stabiliteit van) de strekdam waar zeer dicht bij wordt geankerd;
- het niveau van het grondwater in het cunet waarin de hoofdkoelwaterleiding ligt;

N.V. Elektriciteits-Produktie­maatschappij Zuid-Nederland EPZ

Zeedijk 32 (Havennummer 8099) □ 4454 PM Borssele □ Postbus 130 □ 4380 AC Vlissingen □ Nederland
telefoon +31 (0)113 356000 □ telefax +31 (0)113 352550 □ www.epz.nl
ABN AMRO □ NL90ABNA0244668442 □ Swiftcode ABNANL2A
BTW nummer NL0084.81.660.B.01 □ KvK Middelburg 17059425

Blad 2 behoort bij DIR/CWo/MvK/B1800015

19 maart 2018

- de in de dijklichamen gesitueerde installaties van EPZ, waaronder doch niet uitsluitend de koelwaterinlaat en de vervangende waterkering;
- de invloed van het kabeltracé op de periodieke baggerwerkzaamheden;
- de aansluiting van een dergelijk windpark op (de stabiliteit van) het elektriciteitsnet en daardoor op de kerncentrale. Meer specifiek, de risico's van de nieuwe aansluiting van de 220 kV kabels (met daarachter een windpark) op het 380 kV-station en de mogelijke gevolgen hiervan op de kerncentrale.

Wij zijn van mening dat op zijn minst een werkplan nucleaire veiligheid en een werkplan koelwatervoorziening kerncentrale zou moeten worden opgesteld om alle risico's te inventariseren en de werkzaamheden afgestemd met EPZ te kunnen laten verlopen. Deze werkplannen kunnen dan ook als basis dienen voor de afstemming tussen de aannemer en EPZ. Tevens kan dit een basis zijn voor de afstemming van verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden tussen partijen zoals EPZ deze ook heeft vastgelegd met bijvoorbeeld Tennet voor dat deel van het kabeltracé dat over het terrein van EPZ loopt.

Wij verzoeken u met klem rekening te houden met deze zienswijze bij het te nemen besluit.

Hoogachtend,

Directeur

Bijlage(n) 0

Verzonden: Maandag 7 oktober 2019 14:37

Onderwerp: Zienswijzeformulier

Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:

Aansprektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat: Grote Voort

Huisnummer: 247

Postcode: 8041 BL

Woonplaats: ZWOLLE

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: innogy Windpower Netherlands B.V.

Mede namens: directeur innogy Windpower Netherlands BV

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Met betrekking tot ons belang staan er –voor zover we nu kunnen nagaan– geen onjuistheden. Wij zien wel aanvullingen die noodzakelijk zijn om ons belang veilig te stellen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Naar onze mening komen de ontwikkelplannen van innogy met betrekking tot de bouw van windturbines niet tot uiting. In bijlage 7a staat het zoekgebied aangeven. Echter op p. 31 komen deze niet terug als aandachtspunt in het tracé alternatief. Wij zien als laatste aandachtspuntje onder Tracé via Geertruidenberg (zie bijlage 7, kaart 2) graag toegevoegd;

- Houd rekening met de ontwikkelplannen van innogy met betrekking tot de bouw van windturbines nabij het terrein van de Amer en op grondgebied van zowel RWE als gemeente in het zoekgebied.

Ook willen wij de volgende zin (§2.2.4) aangepast zien;

"Er wordt in overleg met RWE en de gemeente Geertruidenberg gezocht naar mogelijke locaties voor een converterstation binnen dit zoekgebied."

Aanpassen in:

"Er wordt in overleg met RWE, innogy en de gemeente Geertruidenberg gezocht naar mogelijke locaties voor een converterstation binnen dit zoekgebied."

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

innogy is al 5 jaar bezig met de ontwikkeling van een windpark nabij de Amercentrale.

innogy heeft daartoe een principeverzoek ingediend bij de gemeente Geertruidenberg. In de gemeenteraadsvergadering van 28 maart 2019 is een amendement hierover aangenomen. Wij vinden dat er in de NRD onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van innogy en de mogelijke bouw van windturbines..

Vanwege veiligheidsvoorschriften dienen er afstanden aangehouden te worden tussen windturbines en een convertorstation. De positionering van windturbines kan van invloed zijn op de resterende ruimte voor de eventuele inpassing van het convertorstation en andersom.

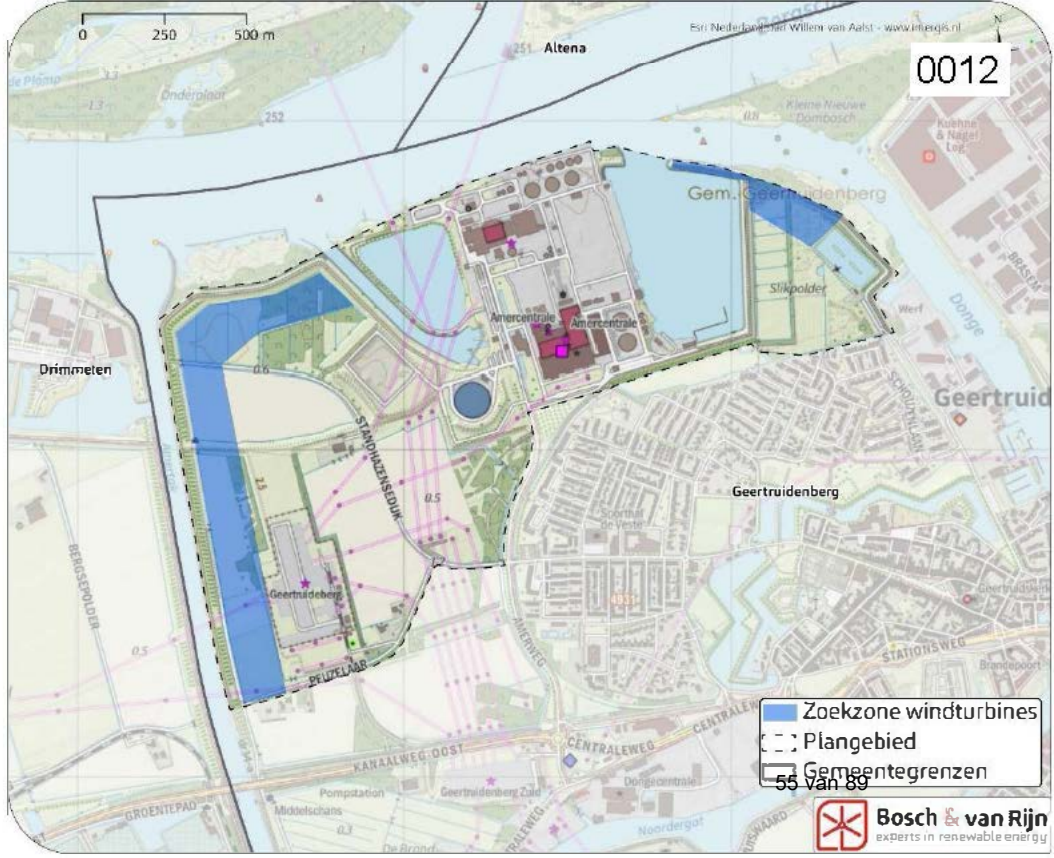
Ons belang kan worden geschaad indien geen rekening wordt gehouden met de mogelijke komst van het windpark in combinatie met het convertorstation.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

innogy zal een kopie van het geüpdatet principeverzoek zoals zij dat indient bij de provincie aan Tennet sturen.

Binnenkort zal innogy overgaan in RWE Renewables.

Reactie

 Zoekzone windturbines
 Plangebied
 Gemeentegrenzen

55 van 89

Verzonden: Woensdag 9 oktober 2019 12:12
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aansprektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat: Europastraat
 Huisnummer: 3
 Postcode: 4515 AL
 Woonplaats: IJZENDIJKE
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: VAC engineering bv
 Mede namens: Strandpaviljoen View, uitgebaat door Strand en Horeca Exploitatie en
 zijn eigenaar de heer

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Op dit moment heb ik nog te weinig inzicht in het gehele project om aan te kunnen geven of er onjuistheden in staan.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De belangen van de ondernemers die door de werkzaamheden inkomstenderving ondervinden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, mijn cliënt de heer wordt zeker geraakt in zijn belang als gekozen wordt voor tracé variant BSL-2 die de Veerse Gatdam kruist.
 De heer is eigenaar van en baat namens Strand en Horeca Exploitatie het paviljoen View uit dat gesitueerd is op de Veerse Gatdam. Dit paviljoen bevindt zich tussen de midden en oostelijke variant waar het tracé BSL-2 de Veerse Gatdam kruist. Gedurende de werkzaamheden zal paviljoen View moeilijk en soms zelfs niet toegankelijk zijn voor eigenaar, personeel en gasten. Hierdoor ondervindt de heer aannemelijke inkomstenderving. Tevens is in deze conceptnotitie nog niet te achterhalen of paviljoen View nog uit te baten valt. Wij gaan ervan uit de heer zijn belang om paviljoen View te kunnen blijven uitbaten sterk meegenomen wordt in de uiteindelijke tracé keuze. Indien de heer daadwerkelijk geraakt wordt in zijn belang, eisen we hierbij dat alle te maken kosten en ook zijn inkomstenderving meer dan voldoende worden gecompenseerd.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Hoe kunnen jullie aantonen dat tracé BSL-2 geen invloed heeft op de waterkerende werking van de Veerse Gatdam? Dat willen wij graag uitvoerig verklaard zien middels de diverse onderzoeken en rapporten.

Reactie

Verzonden: Woensdag 9 oktober 2019 16:39
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):

Straat: Het Spijk
 Huisnummer: 20
 Postcode: 8321 WT
 Woonplaats: URK
 Telefoonnummer: 0527-698151
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Nederlandse Vissersbond
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Nee

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Nee

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, de visserijsector wordt geraakt in haar belang gezien de geplande kabeltracés, platforms en windparken op plaatsen komen waar vissers hun werkzaamheden verrichten. In de bijlage voegen we onze brief toe die duidelijk maakt op welke manier we worden geraakt in ons belang. De Nederlandse Vissersbond heeft aan tafel gezeten met Min EZ&K en TenneT om praktische afspraken te maken omtrent de vele lopende projecten. De projecten Net op Zee IJmuiden Ver Alpha en Betazijn daar echter nog niet bij inbegrepen, dus daarom willen we hier graag onze zienswijze op indienen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, Nederlandse Vissersbond pleit voor meer onderzoek naar de effecten van projecten als Net op Zee en Wind op Zee. Met name zijn we benieuwd naar de ecologische effecten, omdat we vrezen dat de werking van het maritieme ecosysteem in de Noordzee volledig zal veranderen met de plaatsing van grootschalige windparken.

Reactie

AANGETEKEND**Bureau Energieprojecten**

Inspraakpunt: 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha'

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

No.: -

Onderwerp: Zienswijze beroepvisserij 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha',

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Uw schrijven: -

Urk, 9 oktober 2019

Bijlage: Ruimtegebruik Noordzee (1), systematische effecten van grootschalige implementatie van offshore windparken (2)

Geachte heer/mevrouw,

Door middel van deze brief dient belangenorganisatie voor de Nederlandse beroepvisserij, de Nederlandse Visserijbond, namens haar leden, zijnde diverse betrokken visserijbedrijven, een zienswijze inzake het 'Net op Zee IJmuiden Ver Alpha' gepubliceerd in de Staatscourant Nr. 47655 op 29 augustus 2019.

Schaden belang

De beroepvisserij is een erkend belang op de Noordzee. Het plaatsen van kabels en platforms voor nieuwe windmolenparken op zee betekent voor de beroepvisserij een beperking voor het uitvoeren van een commerciële (beroeps-)visserij. In de reeds bestaande en al gegunde windmolenparken heeft de overheid er voor gekozen, ondanks de vele gesprekken, dat medegebruik en doorvaart slechts zeer beperkt, en naar mening van de beroepvisserij veel te beperkt, kan worden toegestaan. De sleepnetvisserij lijdt nagenoeg het volledige verlies en krijgt daar niets voor terug.

Het te realiseren platform wordt in zee geplaatst op een plek die veelvuldig gebruikt wordt door de beroepvisserij. Het plangebied en directe omgeving vormen een behoorlijk intensief gebruikt deel van de Nederlandse kustzone en de toenemende claims op gebieden zijn een bedreiging voor beroepvisserij. Bij een geografische analyse van de visserijactiviteit kwam naar voren dat de plaatsing van de windmolenparken voor de beroepvisserij een groot verlies van belangrijke visgronden betekenen.

Goede afspraken, welke voorafgaand aan de bouw van de betreffende windparken, kunnen worden gemaakt, o.a. betreffende de locatie, het medegebruik en de doorvaart van de windmolenparken, en kunnen enigszins soelaas bieden aan dit verlies. De beroepvisserij pleit voor het ontzien van belangrijke visbestekken, de zogenaamde 'visserij hotspots', bij het bestemmen van gebieden voor windenergie, het maken van afspraken aangaande de onderlinge afstand tussen individuele windturbines en bijvoorbeeld over het diep(er) in de zeebodem plaatsen en houden van de kabels van en naar de windparken. Op deze wijze kan er een situatie worden gecreëerd waarbij er voor de

visserij visserijmogelijkheden deels bij
windparken. Ondanks de diverse stakeholderbijeenkomsten waar de

zaken naar voren hebben gebracht, zijn er besluiten genomen tot voorbereidende werkzaamheden en uiteindelijk tot plaatsing van windparken, waarbij ons inziens onvoldoende gehoor is gegeven aan onze inbreng.

De visserman ziet steeds grotere delen van de Noordzee, waar hij tot dan toe reeds generaties lang heeft gevist, “verdwijnen” door claims van andere partijen voor onder andere de realisatie van windparken, voor de visserij gesloten natuurgebieden, vaarwegen en ankergebieden. De besluiten inzake de genoemde windparken betekenen voor de vissers dat ze wederom visrijke gebieden verliezen en ook nog moeten omvaren om de resterende visgronden te kunnen bereiken. De overige scheepvaart zal onbedoeld ook tot meer hinder gaan leiden omdat de scheepvaart een steeds kleiner wordend deel van de drukbezette Noordzee tot haar beschikking heeft. De ontstane “drukke” op zee zal zeker toenemen als in de nabije toekomst nu er meer windmolenparken worden gerealiseerd waar ook de doorvaart beperkt wordt tot een kleine selecte groep scheepsverkeer of gesloten gebieden worden. Ter illustratie hebben wij een kaart van de Noordzee met voorgenomen en bestaande activiteiten bijgevoegd (zie bijlage 2). Het baart ons ernstige zorgen dat de nog beschikbare ruimte op de Noordzee steeds intensiever gebruikt zal gaan worden, waarbij wij onze ernstige zorgen uiten over het verlies aan visgronden. De Noordzee lijkt in rap tempo te veranderen in een industrieterrein. Op termijn wordt het voor onze beroepsvissers moeilijk, zo niet onmogelijk, om nog een inkomen te kunnen realiseren. De Nederlandse Vissersbond vindt dat de ontwikkeling van windenergie op zee de sector minder zou kunnen schaden dan dat nu het geval is, mits er bij het toewijzen van plangebieden en de daadwerkelijke bouw van windparken op zee ook daadwerkelijk rekening gehouden wordt met de belangen van de visserijsector. Het mijden van visgronden bij de aanleg van windparken is een belangrijke voorwaarde voor de duurzame ontwikkeling van de windenergiesector én het behoud van een duurzame, economisch gezonde, visserijsector.

De Nederlandse Vissersbond is van mening dat er momenteel een dusdanige drang is ontstaan binnen overheidsinstanties om de Noordzee “vol te bouwen”, om zo aan diverse (internationale) afspraken te kunnen voldoen, waaronder het Europese Energieakkoord in relatie tot (i.r.t.) de bestaande en te realiseren windparken op zee, en de Natura2000-instandhoudingsdoelstellingen i.r.t. het behoud en de ontwikkeling van de natuur op en in zee. Echter, de belangen van de beroepsvissers worden naar onze mening te weinig erkend in de belangenafweging en realisatie van plannen in de Noordzee. De visserijsector is in alle plannen, en zeker de plannen voor de aanleg van windparken op zee, het spreekwoordelijke ‘ondergeschoven kindje’.

Ecologie

De Nederlandse Vissersbond vindt dat de impact van (voorbereidende werkzaamheden voor) grootschalige windenergie op zee onvoldoende wetenschappelijk is onderzocht. Het is onzeker wat de invloed op het zeeleven en de visstand is.

Rasenberg et al. (2015) beschreef dat de algemene verwachting is dat, vanwege de harde substraten, dat wil zeggen steenstort rond de kolommen (= windturbines en platforms) en de kolommen zelf, alsmede het ontbreken van sleepnetvisserij de visstand zal toenemen. Echter, deze verwachting is niet gestoeld op daadwerkelijk uitgevoerd onderzoek. Daarnaast beschreef Rasenberg et al. (2015) ook het volgende: *“geïnterviewde Britse vissers, die daadwerkelijk in de windparken hebben gevist stellen dat de kabeljauwstand zelfs is verminderd, wat zij wijten aan elektromagnetische straling van de kabels en/of lawaai van de windturbines. De zeebaars- platvis- en schaaldieren stand zou niet noemenswaardig veranderd zijn. Ook stellen zij dat de visgronden in de parken erg te lijden hebben onder een explosieve toename van zeesterren, die af zouden komen op de mossels die zich aan de kolommen hechten”*.

De bevindingen van de door Rasenberg et al. (2015) geïnterviewde Engelse vissers baart de Nederlandse Vissersbond en haar leden ernstige zorgen. Daarnaast melde Gyimesi et al. (2018) dat bij de vismonitoring van PAWP en OWEZ echter weinig effecten aantoont van het verbod van visserij

(inclusief bodem beroerende visserij) op bodemvissen in het windpark (in het bijzonder bodemvissen). Het lijkt erop dat er vooralsnog geen positief effect is van een verbod van bodem beroerende visserij in het plangebied op de vispopulatie.

Het is aangetoond dat de beoogde blijvende constructies, zijnde platforms en de windturbines, ongunstige effecten zullen hebben op het ecosysteem en, als gevolg daarvan, de visserij. Ongunstige effecten zoals voor benthische organismen zijn middels onderzoek reeds aangetoond: benthische organismen komen in kleinere hoeveelheden voor in niet bevisbare delen van zee (een bestaand gasplatform is onderzocht met als doel ook een uitspraak te kunnen doen over de toekomstig te bouwen windmolenparken) dan gebieden waar gevist wordt (Glorius et al., 2016) en de benthische soortensamenstelling in en rondom de Nederlandse windmolenparken komen nauwelijks overeen met de soortensamenstelling in en rondom Nederlandse natuurlijke riffen (Coolen et al., 2017). In het onderzoek van Coolen et al. (2017) werd een toename gevonden in het aantal soorten in en rondom windmolenparken, maar in dit onderzoek werd voornamelijk 'nieuwe' soorten aangetroffen, soorten die voorheen niet werden aangetroffen in het gebied. Er is dus sprake van verandering in de soortensamenstelling.

Naar verwachting zal een verandering in de benthische soortensamenstelling ook doorwerken in de voedselketen en kan in potentie zodoende dus ook effect hebben op de aanwezigheid van de nu aangetroffen vis/schaaldiersoorten in de windmolenparken en de directe omgeving. Hier kan uit worden gelezen dat een ingreep in het ecosysteem (verdwijnen of aanpassen van visserij en plaatsen van windturbines) grote gevolgen kan hebben voor het ecosysteem. De effecten zijn in tegenstelling tot wat doorgaans wordt verondersteld niet positief voor de 'originele' aanwezige (doel)soorten. Zo melde Gyimesi et al. (2018) bijvoorbeeld dat bij een onderzoek met gezenderde tongen (de tong/*Solea solea* is voor de Nederlandse demersale visserij een van de meest belangrijke soort) er geen kraamkamerfunctie van het OWEZ park kon worden aangetoond (Winter et al. 2010, van Hal et al. 2012).

De Nederlandse Vissersbond uit haar zorg over de visbestanden van de doelsoorten waarop de Nederlandse vissersvloot momenteel commercieel vist in de Noordzee. Momenteel is er te weinig bekend over de effecten van windparken of bijbehorende constructies op zee op het bestaande ecosysteem en de daarin voorkomende, gezonde, visbestanden. Initiële onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd tonen aan dat er een aanmerkelijke kans is dat de plaatsing van windparken in zee op termijn effect zal, dan wel kan, hebben op de samenstelling van diverse soorten binnen het ecosysteem. De Nederlandse Vissersbond is dan ook van mening dat in het kader van het 'voorzorgsbeginsel' nader onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek dient plaats te vinden, nu te veel onduidelijk is aangaande de impact op het ecosysteem. En indien nodig dienen door de exploitanten van windparken maatregelen te worden genomen om significant negatieve effecten op het ecosysteem te mitigeren.

In opdracht van Rijkswaterstaat heeft Deltares onderzoek gedaan naar de mogelijke systematische effecten van grootschalige windparken. Het onderzoek toont aan dat de schaalvergroting in offshore wind voor 2030 en zelfs nog meer voor 2050 in de Zuidelijke Noordzee op zeer fundamentele manieren invloed zal hebben op het functioneren ervan. Offshore wind op grootschalig niveau heeft direct effect op wind en golven (Boon et al., 2018). Gezien het feit dat vissers volledig afhankelijk zijn van getij, stroming en watertemperaturen, uit de Nederlandse Vissersbond haar bezorgdheid over deze fundamentele veranderingen in het ecosysteem wanneer windparken op grootschalig niveau actief worden. Ter illustratie kunt u in bijlage 3 een versimpelde illustratie vinden van de effect-keten benadering zoals opgesteld door Boon et al. (2018) van offshore windmoleneffecten vanuit verschillende factoren waaruit het ecosysteem van de Noordzee bestaat.

Een langere tijd worden er al zorgen gebaat over de geluidsproductie tijdens werkzaamheden ten behoeve van het realiseren van windmolenparken. Als voorbeeld refereren we naar een artikel in

Vroege Vogels met een interview van dhr. W. Verboom en de schokkende titel: “Windmolenparken in zee catastrofaal voor vissen en zeezoogdieren” (Vroege Vogels, 2005). De verontrustende beweringen welke dhr. Verboom aanhaalt in dit interview zorgt er voordat de Nederlandse Vissersbond zich nader heeft verdiept in dit onderwerp. De Nederlandse Vissersbond wil er op wijzen dat door de promotie (deel)onderzoeken van zowel gedragsbioloog dhr. Errol Neo en geluidsdeskundige dhr. Özkan Sertlek nieuwe inzichten zijn verkregen in de gevolgen van geluid op een ecosysteem. Dit is zeker van belang gezien het feit dat er maar een beperkte hoeveelheid aan onderzoeksgegevens naar het effect van geluid op onderwaterleven beschikbaar is. De beroepsvisserij pleit voor nader onderzoek naar het mogelijk onbedoeld verstoren of verjagen van vissen door middel van geluid in het geplande tracé wel overwogen wordt meegenomen in de besluitvorming. Wat zijn de effecten van geluid bij plaatsing van de windturbines op zee? Wat zijn de effecten van het geluid van de draaiende windturbines en de bijbehorende trillingen van de turbines richting de zeebodem? Het zijn relevante vragen waarop vooralsnog geen sluitende antwoorden gegeven zijn.

Neo et al. (2015) constateerde in een onderzoek dat zeebaarzen zich naar enige tijd herstelden naar hun normale zwemgedrag en dat ze gewend leken te raken aan de geluiden. Opmerkelijk was wel dat de vissen eerder wendden aan een harder geluid dat langdurig werd afgespeeld dan aan een zachter geluid met pauzes (Neo et al., 2015). Na elke pauze leken de vissen telkens weer te schrikken van het geluid (Neo et al., 2015). Dit onderzoek bevestigt dat we met menselijke perceptie snel een verkeerde interpretatie kunnen maken zonder degelijk onderzoek. Dit zou betekenen dat de onderwater geluidseffecten (zeker met de toenemende scheepsverkeer op kleiner deel van Noordzee) mogelijk sterker zijn dan nu vaak wordt verondersteld en het onderzoek van Sertlek et al. (2016) had dit mogelijk beter inzichtelijk kunnen maken. Want het onderzoek van Sertlek et al. (2016) leverde een belangrijke bijdrage aan het in modellen vatten van geluidverspreiding wat van belang is voor het voorspellen van effecten.

De beroepsvisserij heeft te maken met diverse natuurbeschermingsregels en daartoe behorende wetgeving. Het wordt steeds lastiger om de benodigde vergunningen op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb-vergunningen) te verkrijgen. De beroepsvissers hebben te maken met vele kritische (ecologische) eisen waaraan zij moeten voldoen en hier werken de vissers met zorg aan mee. Daarom wil de beroepsvisserij, een activiteit welke al eeuwenlang plaatsvindt op de Noordzee, voorkomen dat er negatieve effecten optreden op het ecosysteem van de Noordzee en aangrenzende wateren, voortkomend uit dit windenergieproject. Zeker als eventuele negatieve gevolgen in de toekomst worden gebruikt om de beroepsvisserij (wederom) verder in te perken vanwege cumulatieve effecten.

Evenals het plan ‘Net op Zee IJmuiden Ver Alpha’ dient de beroepsvisserij ook (periodiek) vergunningen aan te vragen voor de beroepsmatige visserijactiviteiten die zij uitvoert. Hierbij dienen Passende Beoordelingen geschreven te worden, waarbij o.a. de effecten van de visserijactiviteiten dienen te worden gecumuleerd met de effecten van overige (reeds bestaande/gegunde) activiteiten binnen het Noordzeegebied. Gelet op het feit dat dit voorbereidende werkzaamheden zijn voor het uiteindelijke beoogde doel van deze activiteit (= realisatie windmolenparken) zullen de grootschalige en blijvende activiteit omvat, in combinatie met de eventuele negatieve effecten op het ecosysteem van deze activiteit, is de verwachting dat het verkrijgen van de benodigde vergunningen voor de beroepsvisserij zullen worden bemoeilijkt.

Meulensdijk (2018) vermeldt dat de provincie Groningen de windmolens stil zet om de vogelsterfte tegen te gaan. De windmolens zijn stilgelegd op basis van het verslag van Krijgsveld et al. (2016), welke concludeerden dat er gemiddeld 33 vogels per turbine per jaar slachtoffer werden (in de Eemshaven, geen landelijk gemiddelde). Vogels genieten, op basis van (inter)nationale wet- en regelgeving, een goede bescherming. De Nederlandse Vissersbond wil er graag op attenderen dat de gevolgen voor de vogels van groot belang zijn voor het verkrijgen van de gewenste vergunningen en dat er nu nog vele onzekerheden zijn over de gevolgen van (voorbereidende werkzaamheden voor) windmolens op zee.

Een concreet voorbeeld van de gevolgen van de bescherming van vogels op visserij is dat er een project is opgezet om de interactie tussen Zwarte-zee-eenden en Spisulavisserij te volgen, namelijk: 'Ruimte voor vogels en vissers: handelingsperspectief voor een duurzame visserij op *Spisula subtruncata* in de Nederlandse kustwateren'. Dit project heeft het mogelijk gemaakt om een tijdelijke Wnb-vergunning te krijgen met een aantal strenge voorwaarden. Een belangrijk gebied voor zowel de Spisulavisserij als Zwarte-zee-eenden bevindt zich ten westen van IJmuiden, omdat de hoogste aantallen en biomassa van *Spisula* bij Nederland is waargenomen in 2017 en hier met een onregelmatig patroon ook hoge aantallen (duizenden) Zwarte-zee-eenden worden aangetroffen (Troost et al 2017 en Liliypaly et al 2018). De Nederlandse Vissersbond wil erop wijzen dat de voorbereidende werkzaamheden van de windmolens gepland staan in een belangrijke gebied van *Spisula* en Zwarte-zee-eenden. Hierdoor bestaat de kans dat er verstoring optreedt en Spisulabanken irreversibele schade toe worden gebracht. Dit zou grote gevolgen kunnen hebben voor de afgifte van Wnb-vergunning voor Spisulavisserij in andere jaren. Zo zal het bijvoorbeeld men dit gebied kunnen sluiten voor (*Spisula*)visserij zodat de populaties weer kunnen aansterken van de geleden schade van de voorbereidende werkzaamheden voor de windmolenpark.

Onderzoek

Samengevat betekent één en ander dat het aangewezen gebied "*onbruikbaar/minder bruikbaar*" is voor visserij groter is dan enkel de windmolenparken zelf. Daarnaast zijn concrete alternatieve mogelijkheden voor de visserij in Nederlandse windmolenparken beperkt en niet goed in de praktijk getest (Rasenberg et al., 2015). Het is van groot belang dat er meer en gedegen onderzoek wordt verricht naar de gevolgen op het ecosysteem d.m.v. het plaatsen van windmolenparken en aanverwant is er gericht onderzoek benodigd naar de opties voor doorvaart en medegebruik. Zo ligt het in de verwachting dat de visserij op krabben en kreeften in windparken op zee wellicht rendabel kan worden, maar ook dit is afhankelijk van diverse randvoorwaarden (Rasenberg et al., 2015). Tegelijkertijd wordt door de meeste vormen van medegebruik de doorvaartmogelijkheid belemmert (Bolman et al., 2019). Zo is het noodzakelijk om (meer) rekening te houden met de belangen van de demersale sleepnetvisserij aangezien deze groep vissers de meeste hinder en bijbehorende (financiële) schade ondervindt van de windparken op zee.

Ondanks alle consultaties de afgelopen jaren stelt de Nederlandse Vissersbond dat het belang van de beroepsvisserij en dat van het ecosysteem te weinig erkend en meegenomen is in de plannen. De visserijsector voelt zich dan ook niet serieus genomen en de betrokkenen hebben onvoldoende gevoel bij de verliezen die door deze beroepsgroep geleden worden. De visserij is gebaat bij een gezond ecosysteem en aantasting ervan dient te worden voorkomen.

De kansen van de visserij zijn afhankelijk van de kennis van welke organismen goed gedijen in deze nieuwe ecosysteem. Daarom dienen er opnames te worden gedaan wat betreft de impact en de gevolgen van de installaties op het mariene milieu inclusief de visbestanden. Daarnaast is het voor het aanvragen van diverse vergunningen, onder andere op basis van de Wet natuurbescherming, voor visserij-activiteiten zeer belangrijk om te weten wat de cumulatieve effecten zijn van diverse activiteiten op zee. Hiervoor zijn de gezamenlijke effecten van diverse activiteiten op zee voornamelijk belangrijk voor vogelbestanden. Daarom zou de Nederlandse Vissersbond graag zien dat deze cumulatieve effecten nader worden onderzocht.

Plaatsing kabels

De Nederlandse Vissersbond is van mening dat de nog te ontwikkelen en te realiseren windparken op zee geplaatst moeten worden in gebieden die weinig worden bevist. Het plaatsen van de kabels zal rijke visgronden doorkruisen. Doordat de plaatsing van kabels onmisbaar is voor de realisatie van het windpark zal de Nederlandse Vissersbond graag willen zien dat er gekozen wordt voor de tracé met de minste impact op visserij, namelijk het tracé met de kortste route door de zeebodem. Aansluitend streeft de Nederlandse Vissersbond ernaar dat de kabels op voldoende diepte worden gegraven. De

visserijsector heeft in het verleden vaker zorgen geuit over kabels van windmolenparken die bloot komen te liggen op de bodem van de Noordzee, omdat netten eventuele schade zouden kunnen aanrichtingen aan deze kabels. Zo stelde TenneT in het verleden bij het ontwerpbesluit “Net op zee Hollandse Kust (noord) en Hollandse Kust (west Alpha)” het volgende hierover: “Dat kabels niet bloot komen te liggen is ook het belang van TenneT. Blootliggende kabels kunnen makkelijker beschadigen, door o.a. noodankers, visnetten en gezonken afval. TenneT kiest daarom voor een begraafdiepte die in principe geen onderhoud vergt gedurende de levensduur van de kabels. Ook geldt er vanuit de Waterwet een verplichte begraafdiepte met daarbij een monitorings- en herstelverplichting”. We hopen dat ook tijdens deze werkzaamheden TenneT ervoor kiest om de kabels op voldoende diepte in de zeebodem te willen gaan plaatsen, waarbij het de voorkeur geniet om dit op minimaal drie meter diepte te plaatsen. Aanvullend is het voor de beroepsvisserij van belang dat de werkzaamheden in een korte tijd gebeuren i.v.m. overlast, door middel van verstoring doelsoorten en fysieke verstoring van vismogelijkheden bijvoorbeeld door kabels of werktuigen. Wij pleitten daarom voor een korte periode, gezamenlijk geen meerdere kwartalen/jaren duurt, voor het legen en daadwerkelijk ingraven van de kabels.

Daarnaast blijft de Nederlandse Vissersbond bezorgd over de gevolgen van de toekomstig te realiseren windmolenparken en meer specifiek ten aanzien van de gevolgen van windmolenparken op de beroepsvisserij die in de directe omgeving plaatsvindt. Duidelijk is dat het ecosysteem in de voormalige visgronden en directe omgeving zal gaan veranderen met deze nieuwe “kunstwerken” en aanverwant de beperkingen van de visserijactiviteiten rondom de windparken.

Tot slot

Onlangs heeft de Nederlandse Vissersbond haar belang in de ontwikkeling van Wind op zee en Net op zee kenbaar kunnen maken bij het Ministerie voor Economische Zaken & Klimaat en TenneT. Hieruit zijn verschillende actiepunten tot stand gekomen die de communicatie voor nieuwe projecten van Net op Zee en Wind op Zee moet verbeteren. Waar de afspraken van dit overleg nog niet op van toepassing zijn, dient de Nederlandse Vissersbond graag middels een zienswijze haar belangen in kaart, zo ook voor Net op Zee IJmuiden Ver Alpha.

In de recentelijke bezwaarperiode van ontwerpbesluiten voor “Net op zee Hollandse Kust (noord) en Hollandse Kust (west Alpha)” waarbij dezelfde werkzaamheden worden uitgevoerd als voor dit project, is naar onze mening te weinig aandacht geschonken aan de belangen van de beroepsvisserij. In de beschikbare diverse documenten werd slechts zeer beperkt gerefereerd aan de belangen van de beroepsvisserij en blijkt dat de beroepsvisserij van ondergeschikt belang werd geacht. De visserijsector heeft aangegeven zich zorgen te maken over een mogelijk negatief effect voor de visvangst. Gedurende dat ontwerpbesluit had TenneT aangegeven: “dat de periode van aanleg relatief kort is en dat het ruimtebeslag van de werkzaamheden klein is. Er kan gesproken worden van geen tot een zeer klein effect op de visvangst”. Echter wordt hier vergeten dat deze werkzaamheden ten dienste staan van de plaatsing van de gehele windmolenparken en moeten deze werkzaamheden als onlosmakelijk één geheel worden beschouwd. Wij hopen dat gedurende dit participatiemoment de wensen van de beroepsvisserij wel worden gehoord.

Wij gaan ervan uit dat we u voldoende hebben geïnformeerd omtrent het belang van visserij door middel van deze zienswijze. Wij willen als belanghebbende worden gekend in de verdere besluitvorming en zouden graag nadere mondelinge toelichting van deze zienswijze willen geven. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met

via telefoonnummer 0527-698151 of per e-mail

Ik vertrouw erop

dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt. Bij voorbaat dank voor uw medewerking en in afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groeten,

NEDERLANDSE VISSERSBOND

(voorzitter)

(Secretaris)

Referenties

Bolman, B., Boon, A., Maarse, M., Roetert, T., Schouten, J.J. en Vergouwen, S., 2019. Verkenning toekomstig medegebruik windparken. Deltares rapport 11203133-002-ZKS-0007

Coolen, J.W.P., van der Weide, B., Cuperus, J., van Moorsel, G., Blomberg, M., Faasse, M., Bos, O.G. en Lindeboom, H. J. Chapter 6: BENTHIC BIODIVERSITY ON OLD PLATFORMS, YOUNG WIND FARMS AND ROCKY REEFS, onderdeel van thesis verslag: Coolen, J.W.P. North Sea Reefs. Benthic biodiversity of artificial and rocky reefs in the southern North Sea 203. PhD thesis, Wageningen University & Research, Wageningen, NL, 2017. DOI 10.18174/404837.

Boon, A.R., Caires, S., Wijnant, I.L., Verzijlbergh, R., Zijl, F., Schouten, J.J., Muis, S., van Kessel, T., van Duren, L. en van Kooten, T., 2018. Assesment of system effects of large-scale implementation of offshore wind in the southern North Sea. Deltares rapport 1202792-002-ZKS-0006

Glorius, S., van Hal, R., Kaag, K., van der Weide, B., Chen, C., van Kooten, T., 2016. Benthic development around a gas platform in the North Sea - a small scale closure for fisheries; A trait based approach. Wageningen, Wageningen Marine Research (University & Research centre), Wageningen Marine Research report C121/16, pp: 422.

Gyimesi, A.E.L., Rebolledo, B., Kleyheeg-Hartman, J.C., de Jong, J.W., Teunis, M., Didderen, K., Boonman, M., Schutter M. en Fijn R.C., 2018. Achtergronddocument ten behoeve van MER en PB windenergiegebied Hollandse Kust (noord). Kavel V en VI: vogels, vleermuizen, vissen en benthos. Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-068. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Krijgsveld, K.L., Kleyheeg-Hartman, J.C., Klop E. en Brenninkmeijer, A., 2016. Stilstandsvoorziening windturbines Eemshaven. Mogelijkheden en consequenties. Bureau Waardenburg-rapportnr 16-100. Altenburg & Wymenga, Veenwouden en Bureau Waardenburg, Culemborg

Lindeboom, H. J., Kouwenhoven, H. J., Bergman, M.J.N., Bouma, S., Brasseur, S., Daan, R., Fijn, R.C., de Haan, D., Dirksen, S., van Hal, R., Hille Ris Lambers, R., ter Hofstede, R., Krijgsveld, K.L., Leopold, M. en Scheidat, M., augustus 2011. Short-term ecological effects of an offshore wind farm in the Dutch coastal zone; a compilation. IOP Publishing Ltd, Environmental Research Letters, Volume 6, Nummer 3.

Lilipaly S., Arts, F.A., Sluijter, M. en Wolf, P.A., 2018. Midwintertelling van zee-eenden in de Waddenzee en Nederlandse kustwateren in november 2017 en januari 2018. Rapport RWS – Centrale Informatievoorziening. Rapport BM 18.24 DPM Rapportnr. 2018-05. Delta ProjectManagement, Vlissingen.

Meulendijks, J., 18 april 2018. Groningen zet windmolens stil om vogelsterfte tegen te gaan: windboeren niet blij. Web artikel, de monitor, KRO_NCRV. Link: <https://demonitor.kro-ncrv.nl/artikelen/groningen-zet-windmolens-stil-om-vogelsterfte-tegen-te-gaan-windboeren-niet-blij>

Rasenberg, M., Smith, S., Turenhout, M. Taal, K. (2015) Vissen in windmolenparken: inventarisatie van de (on)mogelijkheden. IMARES Rapport [C030/15]

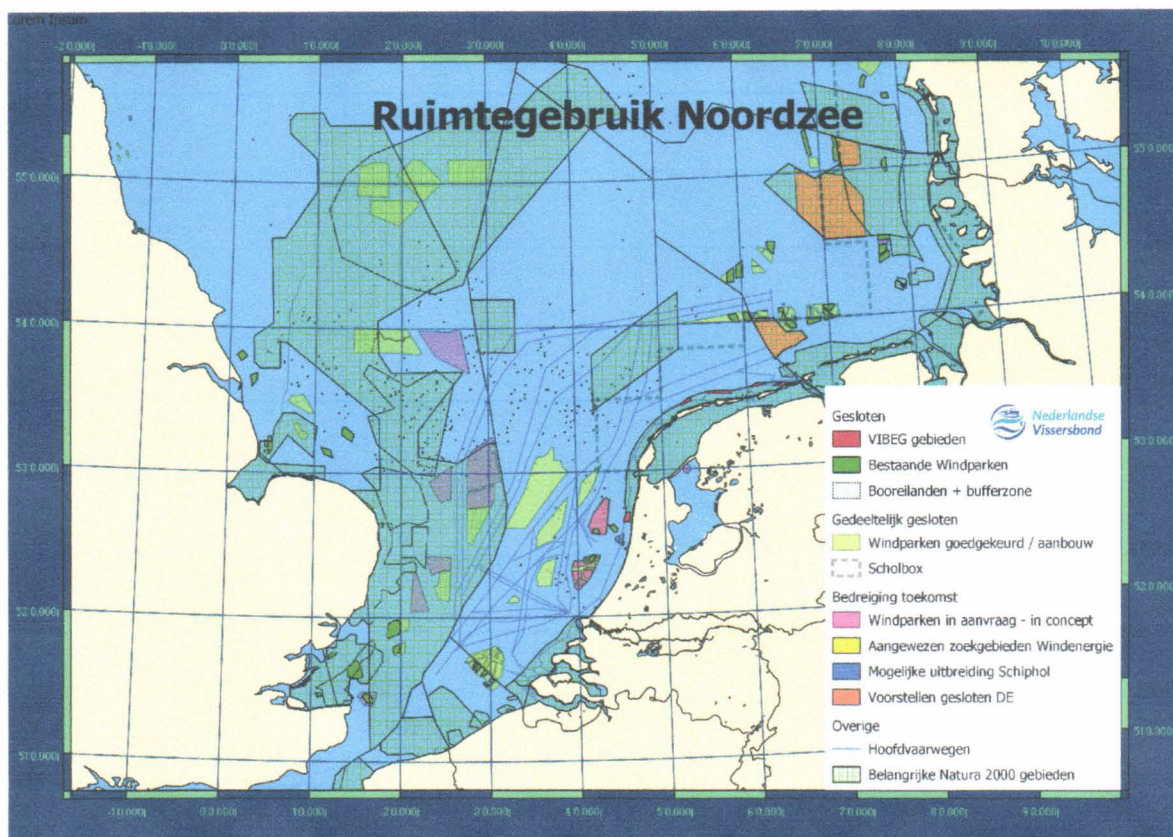
Troost, K., Perdon, K.J., van Zwol, J., Jol, J. en van Asch, M, 13 september 2017. Schelpdierbestanden in de Nederlandse kustzone in 2017. Stichting Wageningen Research Centrum voor Visserijonderzoek (CVO), CVO rapport: 17.014.

Van Hal R., B. Couperus, S. Fassler, S. Gastauer, B. Griffioen, N. Hintzen, L. Teal, O. van Keeken, E. Winter, 2012. Monitoring- and Evaluation Program Near Shore Wind farm (MEP-NSW) - Fish community. IMARES Report C059/12 OWEZ_R_264_T1_20121215_final_report_fish.

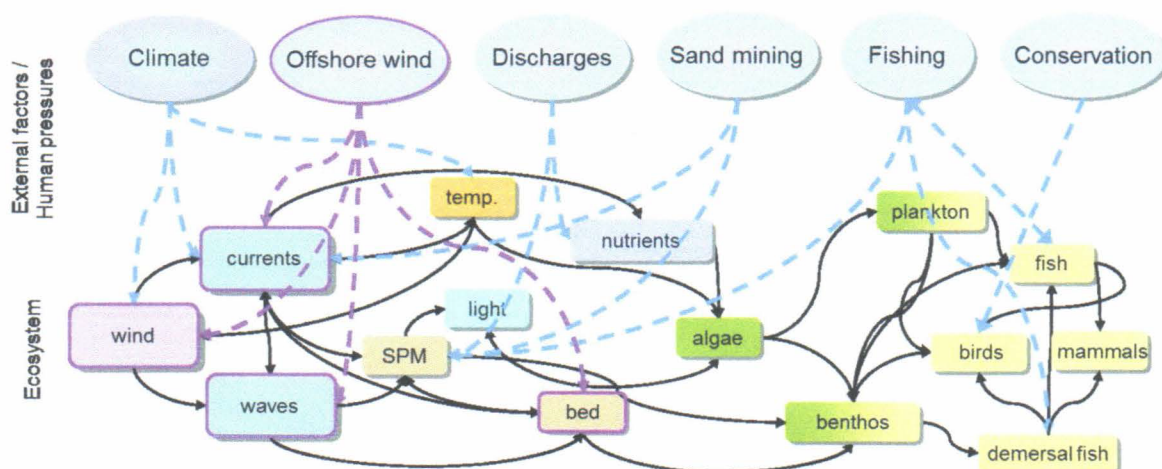
Vroege vogels, 3 juli 2005. Windmolenparken in zee catastrofaal voor vissen en zeezoogdieren. Artikel ten behoeve van interview met Wim Verboom, link: <https://vroegevogels.bnnvara.nl/nieuws/windmolenparken-in-zee-catastrofaal-voor-vissen-en-zeezoogdieren>.

Winter, H.V., G. Aarts & O.A. van Keeken 2010. Residence time and behaviour of sole and cod in the Offshore Wind farm Egmond aan Zee (OWEZ). Report number OWEZ_R_265_T1_20100916. Imares Wageningen UR.

Bijlage 1 Ruimtegebruik Noordzee

Bijlage 2 Systematische effecten van grootschalige implementatie van offshore windparken

BRON: Boon et al., 2018.

Verzonden: Donderdag 10 oktober 2019 09:36
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters: .
Straat: Tweede Weg
Huisnummer: 4
Postcode: 4766 TD
Woonplaats: ZEVENBERGSCHEN HOEK DRI
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: ZLTO Drimmelen-Gertruidenberg

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Graag zijn wij als belanghebbende organisatie voor onze ledenachterban gesprekspartner

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Graag zijn wij als belanghebbende organisatie voor onze ledenachterban gesprekspartner

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja. Als er leden geraakt worden in hun bedrijfsvoering, dan zijn wij allen als beroepsgroep geraakt. Graag zijn wij alle belanghebbenden gesprekspartner

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Diverse, welke t.z.t. volgen. Zie voorlopig de bijlage.

Reactie

Retour: 5201AC100

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden VerAlpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Datum

10 oktober 2019

Onderwerp

Reactie ZLTO Drimmelen-Geertruidenberg
 op NRD IJmuiden VerAlpha

Contact

Voorstraat 18, 4921 SJ Mado

zltodrimmelen@zlto.nl

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil de ZLTO Drimmelen-Geertruidenberg reageren op de NRD Net op IJmuiden Ver Alpha.

Onze interesse als ZLTO gaat speciaal uit naar de variant van IJmuiden naar Geertruidenberg.

We missen bij de beoordelingstabel de gevolgen voor de landbouw. We vinden dat dit een van de beoordelingscriteria in de MER moet zijn:

We vinden dat de volgende beoordelingscriteria voor de landbouw toegevoegd moeten worden:

- Hoeveel gronden worden doorsneden, wat betekent dit voor het bodemprofiel en waar treedt er 100% schade op.
- Breng de gebruiksbeperkingen voor de landbouw kwantitatief in beeld.
- Zijn er boom- of fruitgaarden die gerooid moeten worden, etc..
- Wat betekent het aanleggen van de kabels voor de eventueel aanwezige drainage. Hoeveel drainage moet er aangepast worden of verwijderd worden en waar wordt drainage onmogelijk gemaakt.
- Wat zijn de gevolgen voor precisielandbouw? Deze manier van landbouw neemt een hoge vlucht. Technische ontwikkelingen gaan snel en apparatuur wordt steeds gevoeliger voor storingen. Bekend is dat aanwezigheid elektriciteitskabels leiden tot beperkingen in het aansturen van hightech apparatuur.

Hopende u hiermee te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Namens ZLTO Drimmelen

Onderwijsboulevard 225
 5223 DE 's-Hertogenbosch
 Postbus 100
 5201 AC 's-Hertogenbosch
 KvK 18054307

Verzonden: Donderdag 10 oktober 2019 12:14
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat: Postbus
 Huisnummer: 9955
 Postcode: 1243 ZS
 Woonplaats: 'S-GRAVELAND
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Vereniging Natuurmonumenten

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

- Onderzoek de mogelijkheden om lopende en aanstaande ontwikkelingen te combineren met deze opgave. Het combineren van ontwikkelingen kan een plus zijn voor een alternatief. Denk aan opgaven vanuit N2000, KRW, Deltaprogramma, bosvisie (landschappelijke inpassing), afronden natuurnetwerk, klimaatveranderingen, HWBP.
- Betrek aspecten als vismigratie (binnen rijkswater en van rijkswater naar polderwater en vv), kan de ontwikkeling van een alternatief een meerwaarde hebben voor vismigratie. Actueel is vismigratie in Haringvliet vanuit internationaal belang, kierbesluit. Kunnen de werkzaamheden een meerwaarde creëren voor deze opgave?
- houd rekening met vertroebeling tijdens werkzaamheden, zal op ene trace meer zijn dan op een ander. Van belang voor onderwaternatuur en zichtjagende vogels.
- houd rekening met cumulatie van werkzaamheden, bijv rondom Borsele gebeurt al veel
- onderzoek effect aanleg op waterstroming, verzilting en natuurlijk relief (en de effecten hiervan op oa natuur)
- onderzoek effecten van ligging kabel t.a.v. onderhoud en beheer. In een dynamisch gebied zal er wsl meer beheer nodig zijn wat effect kan hebben op de omgeving (en dus doorlopend na de feitelijke aanleg).
- onderzoek effect op autonome effecten zoals verontdiepen voordelta tussen Voorne en Goeree
- betrek naast foerageer- en broedgebieden ook locaties/functies van hvp's, slaap- en ruilocaties van vogels
- beoordeel locatie trafostation op landschappelijk effect, m.a.w. in een al geïndustrialiseerde omgeving (Maasvlakte) is de impact kleiner dan in een landelijk gebied

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Mogelijke aantasting van waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie (vanuit doelstelling vereniging)

Reactie

Verzonden: Donderdag 10 oktober 2019 15:59
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 11729
Postcode: 2502 AS
Woonplaats: 'S-GRAVENHAGE
Telefoonnummer: 070-3478871
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: NOGEPA

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Reactie

Retouradres: Postbus 11729, 2502 AS THE HAGUE

Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Postadres:
Postbus 11729
2502 AS THE HAGUE

Bezoekadres:
Bezuidenhoutseweg 27-29
2594 AC THE HAGUE

T +31 70 - 347 88 71
@ info@nogepa.nl
www.nogepa.nl

Datum	10 oktober 2019	Contactpersoon
Referentie	1910-0011 v1.0	Telefoon
Onderwerp	Zienswijze concept notitie reikwijdte en detailniveau Project Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta	E-mail

Geachte heer, mevrouw,

De Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPA) behartigt de gemeenschappelijke belangen van bedrijven die een vergunning hebben voor de exploratie, ontwikkeling en productie van koolwaterstoffen (gas en olie) op land (onshore) en op zee (offshore) in Nederland.

NOGEPA heeft kennis genomen van de inhoud van de concept notities reikwijdte en detailniveau Net op Zee IJmuiden ver Alpha en Beta en maakt graag gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

In paragraaf 1.1.2. van de notities wordt een passage uit het Klimaatakkoord geciteerd waarbij wordt aangegeven dat er verder wordt gewerkt aan de verdere uitrol van wind op zee in de komende decennia. Verder wordt aangegeven dat windenergie op zee, zeker in combinatie met elektrificatie van de industrie in, met name, de kustzone, in potentie de grootste toekomstige groene krachtbron is voor de Nederlandse samenleving.

NOGEPA begrijpt het belang van elektrificatie van de industrie in, met name, de kustzone zoals in het bovengenoemde citaat wordt benadrukt maar wil hierbij tevens het belang benadrukken van elektrificatie van de olie- en gasproductieplatforms op zee. Naar onze mening moeten ook platforms op zee kunnen beschikken over een aansluiting op 'stopcontacten op zee' dan wel over de mogelijkheid om in een latere fase op deze stopcontacten te worden aangesloten. Door platforms op zee te elektrificeren, kan al op de korte termijn worden bereikt dat de uitstoot van CO2 wordt teruggedrongen: de energieopwekking ten behoeve van het productieproces vindt dan immers niet meer plaats met gas.

Elektrificatie van platforms op zee brengt ook op de langere termijn voordelen mee. Door ook platforms op zee aan te sluiten op 'stopcontacten op zee', krijgen platforms toegang tot de stroomvoorziening die nodig is om de opslag van CO2 te faciliteren en de productie en het transport van groene waterstof te faciliteren. Zo kan de ene schone energiebron bijdragen aan de productie van een andere schone energiedrager, te weten waterstof. Het faciliteren van de opslag van CO2 en de productie van waterstof, is in lijn met de doelstellingen van het Klimaatakkoord, het draagt bij aan het tegengaan van klimaatverandering en draagt bij aan de doelstelling om minder energie uit het buitenland te importeren. Het aansluiten van de platforms op zee op de groene stroomvoorziening die door o.a. IJmuiden Ver wordt geleverd, is derhalve in alle opzichten in lijn met de redenen die in paragraaf 1.1.2 worden genoemd voor het opwekken van duurzame energie.

Waar in paragraaf 1.1.2 staat dat de Nederlandse Noordzee een grote rol kan spelen in het realiseren van de nationale bijdrage aan de doelen van het Klimaatakkoord, zou de rol die platforms op zee daarbij kunnen spelen niet mogen ontbreken in de concept-notitie reikwijdte en detailniveau. NOGEPA zou dan ook graag zien dat in het concept wordt opgenomen dat ook platforms op zee (kunnen) worden aangesloten op de stopcontacten op zee.

Meer in algemene zin merkt NOGEPA op dat uit de huidige Elektriciteitswet 1998 onvoldoende duidelijk blijkt dat het TenneT is toegestaan om olie- en gasproductieplatforms aan te sluiten op het Net op Zee en welke voorwaarden vervolgens op zo'n aansluiting van toepassing zijn. NOGEPA maakt van de gelegenheid gebruik dit punt onder de aandacht van de minister van EZK te brengen en verzoekt hem deze leemte in de regelgeving ten minste in de aankomende Energiewet 1.0 te repareren (zo niet eerder). Ervan uitgaande dat de minister daartoe bereid is, roept NOGEPA hem tevens op om in de aanloop naar een dergelijke aanpassing van de regelgeving met de offshore olie- en gassector in gesprek te gaan over de vraag op welke grondslag olie- en gasproductieplatforms in de tussentijd op de reeds aangelegde of in aanleg zijnde delen van het Net op Zee kunnen worden aangesloten.

Vanuit NOGEPA zijn wij gaarne bereid tot een nadere toelichting op het bovenstaande, daar veel waarde wordt gehecht aan het op constructieve wijze in dialoog blijven met de overheid en andere stakeholders.

Tot slot wordt het zeer op prijs gesteld wanneer NOGEPA ten aanzien van de verdere gang van zaken op de hoogte wordt gehouden.

Met vriendelijke groet / Best regards,

Secretary General

12 OKT 2019

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

<i>onze referentie</i>	dossier 2019-387 OM/ LE
<i>behandeld door</i>	
<i>telefoon</i>	
<i>Publicatie</i>	29-8-2019 (nummer 47655)
<i>bijlage(n)</i>	-
<i>onderwerp</i>	Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

DNWG Infra B.V.

POSTADRES
 Postbus 399
 4460 AT Goes

ADRESSEN
 A. Fokkerstraat 8
 4462 ET Goes

Stationspark 28
 4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
 www.DNWG.nl
 info@dnwg.nl

BANK
 BIC: RABONL2U
 NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
 BTW nr. NL811563285B01

Goes, 10 oktober 2019

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 29 augustus 2019 het plan 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

1. Inleiding

DNWG Infra B.V. voert in opdracht ZEBRA Gasnetwerk B.V. (verder: ZEBRA) het omgevingsbeheer uit. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van ZEBRA.

ZEBRA exploiteert en onderhoudt meerdere hoogcalorische, hoge druk aardgas-transportleidingen. ZEBRA is de exploitant van de hoge druk gasleidingen van Enduris B.V. en DELTA Pipe B.V. en draagt zorg voor de leveringszekerheid en de veilige bedrijfsvoering.

Enduris B.V. en DELTA Pipe B.V. zijn eigenaar van gasleidingen met een druk van meer dan 16 bar. Enduris en DELTA Pipe hebben ZEBRA aangewezen als exploitant zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen. ZEBRA heeft als exploitant het omgevingsbeheer van deze hoge druk gasleidingen uitbesteed aan DNWG Infra B.V. en namens Zebra vragen wij graag uw aandacht voor het volgende.

Wij hebben het ontwerpbesluit geanalyseerd en beoordeeld. Na bestudering van het ontwerpbesluit merken wij op dat in het plangebied diverse ondergrondse infrastructuur van netbeheerders/leidingeigenaren is gesitueerd. Voor zover de huidige beschikbare informatie een goede beoordeling toelaat, hebben de beoogde ontwikkelingen mogelijk gevolgen voor de alhier aanwezige ondergrondse infrastructuur. Wij lichten dat hieronder toe.

1. Aanleiding

In de nabijheid van het voorgenomen alternatieven voor het aan te leggen van de kabels, bevinden zich buisleidingen en de bijbehorende objecten van ZEBRA. Deze constatering is de aanleiding tot het indienen van de onderhavige zienswijze. De

buisleidingen vallen onder het wettelijke regime van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Een aantal van de aangegeven alternatieve tracés doorkruisen en/of lopen parallel aan de ondergrondse buisleidingen/infrastructuur op verschillende plaatsen. Tevens worden er in de nabijheid van de buisleidingen/ infrastructuur station(s) gebouwd.

Overleg

Er is een bijeenkomst geweest waarbij de voorgenomen tracés zijn toegelicht en is aangegeven dat een van de alternatieve tracés – Rilland - is komen te vervallen. Deze bijeenkomst heeft o.a. in aanwezigheid van andere netbeheerders/leidingeigenaren en de landelijk netbeheerder TenneT TSO B.V. (verder: TenneT) plaatsgevonden. De contacten met TenneT is verder goed en wij onderkennen het belang van het plan. In het overleg is in het kort toegelicht, wat de mogelijke knelpunten kunnen zijn.

Graag willen wij u het volgende (nogmaals) onder de aandacht brengen.

Elektromagnetische interferentie

Dat er sprake van invloed zal zijn als gevolg van het elektromagnetische veld op de (o.a. stalen) buisleidingen/ infrastructuur is evident.

Bij de uitwerking van de voorgenomen tracés blijkt dat de effecten in het kader van elektromagnetische interferentie en in het bijzonder elektromagnetische compatibiliteit (EMC) beïnvloeding naar onze mening in onvoldoende mate is meegenomen. Het onderwerp komt niet duidelijk uit de stukken naar voren. Helaas concluderen wij dat dit aspect vaak in een vrij laat stadium pas aandacht krijgt.

In het plan wordt bij de voorgenomen alternatieven wordt weliswaar aandacht gevraagd voor de ondergrondse infrastructuur:

- *Houd rekening met kruisingen (primaire) waterkeringen, watergangen, spoorlijn, rijksweg A58 en andere kabels en (gas)leidingen op het landtracé;*

Daarbij willen wij aangeven dat het niet enkel om het kruisen van de leidingen gaat, maar ook sprake is van parallel ligging.

Zover wij uit de stukken kunnen herleiden is er (nog) geen rapport in het kader van Externe Veiligheid beschikbaar gesteld voor de betreffende alternatieven.

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact kan zijn van de bestaande en toekomstige situatie - met de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie.

De gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur van het uiteindelijk voorgenomen tracé dient conform de huidige normen (NEN-EN Nederlandse Norm – Europese Norm) te voldoen en zijn vooralsnog op basis van de beschikbare informatie niet volledig in te schatten. Waarbij vooralsnog niet duidelijk is welke maatregelen moeten worden getroffen en of deze passen binnen het (risico-) beheersysteem van de betreffende netbeheerder, conform artikel 4 van het Bevb.

Voorafgaand aan de vaststelling van het tracé is het noodzakelijk om in de resultaten van het rapport terug te zien op welke wijze er ten aanzien van de aanleg van de beoogde kabels danwel tracé rekening is gehouden met de buisleidingen/infrastructuur.

Om mogelijk onacceptabele evenzeer (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde maatregelen getroffen kunnen worden en of past binnen het risicobeheermanagement systeem van de beheerder.

Overige zaken

Zoals wij eerder hebben aangegeven spelen naast ECM-beïnvloeding (en de wetgeving) ook andere zaken een rol waarbij volgens ons de belangen van buisleidingen/infrastructuur in het geding kunnen komen. Hieronder lichten wij dat verder toe.

Uitvoering en maatregelen

Wij verzoeken u de definitieve plantekeningen zo spoedig mogelijk aan ons kenbaar te maken, zodat wij u enerzijds op de hoogte kunnen stellen van de kosten van de te nemen maatregelen en anderzijds een planning kunnen opstellen van de noodzakelijke werkzaamheden, maatregelen en/of voorzieningen als gevolg van het aan te leggen tracé. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken waarin het advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld.

Gelet op de mogelijke aanpassingen aan de ondergrondse infrastructuur, alsmede in het kader van de leveringszekerheid, is het voor ons van het grootste belang om tijdig inzichtelijk te krijgen welke aanpassingen er waar en wanneer uitgevoerd zullen gaan worden.

Daarnaast zal er, indien er geen rekening gehouden wordt met het beschikbaar stellen van ruimte voor nieuwe buisleidingen/ondergrondse infrastructuur in het definitief (plan)ontwerp danwel dat er voldoende ruimte blijft om werkzaamheden aan de bestaande buisleiding/infrastructuur uit te voeren, zonder te worden beperkt door de aanwezigheid van de kabels. Vervolgens dat gezocht moeten worden naar andere te nemen maatregelen, zoals liggingsmogelijkheden.

Wellicht ten overvloede attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Daarbij is ook de toegang tot werkstroken en toegangsroutes van belang. Een en ander zal wellicht gevolgen hebben voor de planning en mogelijk leiden tot financiële consequenties.

Verder is er sprake van opstalrechten van opstal van de alhier gelegen buisleiding(en)/infrastructuur met de bijbehorende belemmeringenstrook. Daarbij gaan wij er vanuit dat hiermee rekening wordt gehouden.

Tenslotte de kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen door u, danwel de initiatiefnemer, gedragen te worden.

2. Conclusie

Vanuit maatschappelijk oogpunt is het voor alle partijen beter dat het plan zo ontwikkeld wordt dat de ondergrondse infrastructuur zoveel mogelijk kan blijven liggen en er geen omlegging en of extra maatregelen noodzakelijk zijn. Hier komt bij dat de omvang van de benodigde voorbereiding- en/of uitvoeringstijd groot is en de (financiële/maatschappelijke)gevolgen van de noodzakelijke werkzaamheden omvangrijk kunnen zijn.

Het treffen van maatregelen is - afhankelijk van het gekozen tracé - niet te ontkomen. Te denken valt aan het nemen van preventieve, maar ook aan repressieve (beheers) maatregelen. Enerzijds om aantasting van de technische integriteit van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen en anderzijds de interactie met (veiligheid kritische) werkzaamheden of objecten in omgeving van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen/beperken.

De ondergrondse infrastructuur dient op alle plaatsen waar de ligging in het gedrang komt te worden aangepast, verlegd of beschermd. Graag treden wij in nader overleg met u en of de initiatiefnemers om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn.

Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Kortom, zoals wij hierboven hebben uiteengezet verzoeken wij u met bovengenoemde aspecten rekening te houden bij de definitieve keuze van het vaststellen van het tracé en met de belangen van de netbeheerders/leidingeigenaren en indien nodig tot het komen van de juiste (financieel en maatschappelijke) maatregelen om de knelpunten weg te nemen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Met vriendelijke groet,

Grondzaken en Vergunningen

12 OKT 2019

DNWG Infra B.V.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

POSTADRES
 Postbus 399
 4460 AT Goes

ADRESSEN
 A. Fokkerstraat 8
 4462 ET Goes

Stationspark 28
 4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
 www.DNWG.nl
 info@dnwg.nl

BANK
 BIC: RABONL2U
 NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
 BTW nr. NL811563245B01

<i>onze referentie</i>	dossier 2019-387 OM/ LE
<i>behandeld door</i>	
<i>telefoon</i>	
<i>Publicatie</i>	29-8-2019 (nummer 47655)
<i>bijlage(n)</i>	-
<i>onderwerp</i>	Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Goes, 10 oktober 2019

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 29 augustus 2019 het plan 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

1. Inleiding

DNWG Infra B.V. voert in opdracht van Evides N.V. (verder: Evides) het omgevingsbeheer uit. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van Evides.

Deze waarneming is de aanleiding tot het indienen van de onderhavige zienswijze. Evides levert drinkwater in het zuidwesten van Zuid-Holland, Zeeland en de Brabantse Wal en draagt zorg voor een betrouwbare en veilige levering van water.

Wij hebben het ontwerpbesluit geanalyseerd en beoordeeld. Na bestudering van het ontwerpbesluit merken wij op dat in het plangebied diverse ondergrondse infrastructuur van netbeheerders/leidingeigenaren is gesitueerd. Voor zover de huidige beschikbare informatie een goede beoordeling toelaat, hebben de beoogde ontwikkelingen mogelijk gevolgen voor de alhier aanwezige ondergrondse infrastructuur. Wij lichten dat hieronder toe.

2. Aanleiding

In de nabijheid van het voorgenomen alternatieven voor het aan te leggen van de kabels, bevinden zich buisleidingen en de bijbehorende objecten van Evides. Deze constatering is de aanleiding tot het indienen van de onderhavige zienswijze.

Een aantal van de aangegeven alternatieve tracés doorkruisen en/of lopen parallel aan de ondergrondse buisleidingen/infrastructuur op verschillende plaatsen. Tevens worden er in de nabijheid van de buisleidingen/ infrastructuur station(s) gebouwd.

Overleg

Er is een bijeenkomst geweest waarbij de voorgenomen tracés zijn toegelicht en is aangegeven dat een van de alternatieve tracés – Rilland - is komen te vervallen. Deze

bijeenkomst heeft o.a. in aanwezigheid van andere netbeheerders/leidingeigenaren en de landelijk netbeheerder TenneT TSO B.V. (verder: TenneT) plaatsgevonden. De contacten met TenneT is verder goed en wij onderkennen het belang van het plan. In het overleg is in het kort toegelicht, wat de mogelijke knelpunten kunnen zijn.

Graag willen wij u het volgende (nogmaals) onder de aandacht brengen.

Elektromagnetische interferentie

Dat er sprake van invloed zal zijn als gevolg van het elektromagnetische veld op de (o.a. stalen) buisleidingen/ infrastructuur is evident.

Bij de uitwerking van de voorgenomen tracés blijkt dat de effecten in het kader van elektromagnetische interferentie en in het bijzonder elektromagnetische compatibiliteit (EMC) beïnvloeding naar onze mening in onvoldoende mate is meegenomen. Het onderwerp komt niet duidelijk uit de stukken naar voren. Helaas concluderen wij dat dit aspect vaak in een vrij laat stadium pas aandacht krijgt.

In het plan wordt bij de voorgenomen alternatieven wordt weliswaar aandacht gevraagd voor de ondergrondse infrastructuur:

• *Houd rekening met kruisingen (primaire) waterkeringen, watergangen, spoorlijn, rijksweg A58 en andere kabels en (gas)leidingen op het landtracé;*

Daarbij willen wij aangeven dat het niet enkel om het kruisen van de leidingen gaat, maar ook sprake is van parallel ligging.

Zover wij uit de stukken kunnen herleiden is er (nog) geen rapport in het kader van Externe Veiligheid beschikbaar gesteld voor de betreffende alternatieven.

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact kan zijn van de bestaande en toekomstige situatie - met de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie.

De gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur van het uiteindelijk voorgenomen tracé dient conform de huidige normen (NEN-EN *NE*derlandse *N*orm – Europese *N*orm) te voldoen en zijn vooralsnog op basis van de beschikbare informatie niet volledig in te schatten. Waarbij vooralsnog niet duidelijk is welk maatregelen moeten worden getroffen en of deze passen binnen het (risico-) beheersysteem van de betreffende netbeheerder, conform artikel 4 van het Bevb.

Voorafgaand aan de vaststelling van het tracé is het noodzakelijk om in de resultaten van het rapport terug te zien op welke wijze er ten aanzien van de aanleg van de beoogde kabels danwel tracé rekening is gehouden met de buisleidingen/ infrastructuur.

Om mogelijk onacceptabele evenzeer (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde maatregelen getroffen kunnen worden en of past binnen het risicobeheersmanagement systeem van de beheerder.

Overige zaken

Zoals wij eerder hebben aangegeven spelen naast ECM-beïnvloeding (en de wetgeving) ook andere zaken een rol waarbij volgens ons de belangen van buisleidingen/infrastructuur in het geding kunnen komen. Hieronder lichten wij dat verder toe.

Uitvoering en maatregelen

Wij verzoeken u de definitieve plantekeningen zo spoedig mogelijk aan ons kenbaar te maken, zodat wij u enerzijds op de hoogte kunnen stellen van de kosten van de te nemen maatregelen en anderzijds een planning kunnen opstellen van de noodzakelijke werkzaamheden, maatregelen en/of voorzieningen als gevolg van het aan te leggen tracé. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken waarin het advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld.

Zoals u weet zijn de transport(distributie)waterleidingen een essentiële schakel voor de drinkwaterleveringszekerheid. Bovendien bestaan een aantal van de transportwaterleidingen (gedeeltelijk) uit het materiaal Asbest Cement (AC). De AC-waterleidingen behoeft specifieke aandacht. Dit zeer kwetsbare materiaal verdraagt geen enkele zetting en dient uiterst zorgvuldig beschermd te worden. Werkzaamheden of transporten van zwaar materieel in de nabijheid van deze waterleidingen dienen derhalve uiterst zorgvuldig uitgevoerd te worden. Het uitvoeren van bijvoorbeeld heiwerkzaamheden in de nabijheid van de waterleiding kan omvangrijke schade veroorzaken.

Gelet op de mogelijke aanpassingen aan de ondergrondse infrastructuur, alsmede in het kader van de leveringszekerheid, is het voor ons van het grootste belang om tijdig inzichtelijk te krijgen welke aanpassingen er waar en wanneer uitgevoerd zullen gaan worden.

Daarnaast zal er, indien er geen rekening gehouden wordt met het beschikbaar stellen van ruimte voor nieuwe buisleidingen/ondergrondse infrastructuur in het definitief (plan)ontwerp danwel dat er voldoende ruimte blijft om werkzaamheden aan de bestaande buisleiding/infrastructuur uit te voeren, zonder te worden beperkt door de aanwezigheid van de kabels. Vervolgens dat gezocht moeten worden naar andere te nemen maatregelen, zoals liggingsmogelijkheden.

Wellicht ten overvloede attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Daarbij is ook de toegang tot werkstroken en toegangsroutes van belang. Een en ander zal wellicht gevolgen hebben voor de planning en mogelijk leiden tot financiële consequenties.

Verder is er sprake van opstalrechten van opstal van de alhier gelegen buisleidingen(en)/infrastructuur met de bijbehorende belemmeringenstrook. Daarbij gaan wij er vanuit dat hiermee rekening wordt gehouden.

Tenslotte de kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen door u, danwel de initiatiefnemer, gedragen te worden.

3. Conclusie

Vanuit maatschappelijk oogpunt is het voor alle partijen beter dat het plan zo ontwikkeld wordt dat de ondergrondse infrastructuur zoveel mogelijk kan blijven liggen en er geen omlegging en of extra maatregelen noodzakelijk zijn. Hier komt bij dat de omvang van de benodigde voorbereiding- en/of uitvoeringstijd groot is en de (financiële/maatschappelijke)gevolgen van de noodzakelijke werkzaamheden omvangrijk kunnen zijn.

Het treffen van maatregelen is - afhankelijk van het gekozen tracé - niet te ontkomen. Te denken valt aan het nemen van preventieve, maar ook aan repressieve (beheers) maatregelen. Enerzijds om aantasting van de technische integriteit van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen en anderzijds de interactie met (veiligheid kritische) werkzaamheden of objecten in omgeving van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen/beperken.

De ondergrondse infrastructuur dient op alle plaatsen waar de ligging in het gedrang komt te worden aangepast, verlegd of beschermd. Graag treden wij in nader overleg met u en of de initiatiefnemers om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn.

Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Kortom, zoals wij hierboven hebben uiteengezet verzoeken wij u met bovengenoemde aspecten rekening te houden bij de definitieve keuze van het vaststellen van het tracé en met de belangen van de netbeheerders/leidingeigenaren en indien nodig tot het komen van de juiste (financieel en maatschappelijke) maatregelen om de knelpunten weg te nemen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Met vriendelijke groet,

Grondzaken en Vergunningen

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

12 OKT 2019

DNWG Infra B.V.

POSTADRES
Postbus 399
4460 AT Goes

ADRESSEN
A. Fokkerstraat 8
4462 ET Goes

Stationspark 28
4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 1100
www.dnwg.nl
info@dnwg.nl

BANK
BIC: RABONL2U
NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
BTW nr. NL811563285801

onze referentie	dossier 2019-387 OM/ LE
behandeld door	
telefoon	
Publicatie	29-8-2019 (nummer 47655)
bijlage(n)	-
onderwerp	Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Goes, 10 oktober 2019

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 29 augustus 2019 het plan 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

1. Inleiding

DNWG Infra B.V. voert in opdracht van Zeeland Refinery N.V./ Total Opslag en Pijpleidingen Nederland N.V. (verder: ZR) het omgevingsbeheer uit. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van ZR. Wij vragen uw aandacht voor het volgende.

Wij hebben het ontwerpbesluit geanalyseerd en beoordeeld. Na bestudering van het ontwerpbesluit merken wij op dat in het plangebied diverse ondergrondse infrastructuur van netbeheerders/leidingeigenaren is gesitueerd. Voor zover de huidige beschikbare informatie een goede beoordeling toelaat, hebben de beoogde ontwikkelingen mogelijk gevolgen voor de alhier aanwezige ondergrondse infrastructuur. Wij lichten dat hieronder toe.

2. Aanleiding

In de nabijheid van het voorgenomen alternatieven voor het aan te leggen van de kabels, bevinden zich buisleidingen en de bijbehorende objecten van ZR. Deze constatering is de aanleiding tot het indienen van de onderhavige zienswijze. De ZR-buisleidingen zijn bedoeld voor het transport van aardolie producten. De buisleidingen vallen onder het wettelijke regime van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Een aantal van de aangegeven alternatieve tracés doorkruisen en/of lopen parallel aan de ondergrondse buisleidingen/infrastructuur op verschillende plaatsen. Tevens worden er in de nabijheid van de buisleidingen/ infrastructuur station(s) gebouwd.

Overleg

Er is een bijeenkomst geweest waarbij de voorgenomen tracés zijn toegelicht en is aangegeven dat een van de alternatieve tracés – Rilland - is komen te vervallen. Deze

Pagina 1 van 4

bijeenkomst heeft o.a. in aanwezigheid van andere netbeheerders/leidingeigenaren en de landelijk netbeheerder TenneT TSO B.V. (verder: TenneT) plaatsgevonden. De contacten met TenneT is verder goed en wij onderkennen het belang van het plan. In het overleg is in het kort toegelicht, wat de mogelijke knelpunten kunnen zijn.

Graag willen wij u het volgende (nogmaals) onder de aandacht brengen.

Elektromagnetische interferentie

Dat er sprake van invloed zal zijn als gevolg van het elektromagnetische veld op de (o.a. stalen) buisleidingen/ infrastructuur is evident.

Bij de uitwerking van de voorgenomen tracés blijkt dat de effecten in het kader van elektromagnetische interferentie en in het bijzonder elektromagnetische compatibiliteit (EMC) beïnvloeding naar onze mening in onvoldoende mate is meegenomen. Het onderwerp komt niet duidelijk uit de stukken naar voren. Helaas concluderen wij dat dit aspect vaak in een vrij laat stadium pas aandacht krijgt.

In het plan wordt bij de voorgenomen alternatieven wordt weliswaar aandacht gevraagd voor de ondergrondse infrastructuur:

- *Houd rekening met kruisingen (primaire) waterkeringen, watergangen, spoorlijn, rijksweg A58 en andere kabels en (gas)leidingen op het landtracé;*

Daarbij willen wij aangeven dat het niet enkel om het kruisen van de leidingen gaat, maar ook sprake is van parallel ligging.

Zover wij uit de stukken kunnen herleiden is er (nog) geen rapport in het kader van Externe Veiligheid beschikbaar gesteld voor de betreffende alternatieven.

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact kan zijn van de bestaande en toekomstige situatie - met de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie.

De gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur van het uiteindelijk voorgenomen tracé dient conform de huidige normen (NEN-EN *N*ederlandse Norm – Europese Norm) te voldoen en zijn vooralsnog op basis van de beschikbare informatie niet volledig in te schatten. Waarbij vooralsnog niet duidelijk is welk maatregelen moeten worden getroffen en of deze passen binnen het (risico-) beheersysteem van de betreffende netbeheerder, conform artikel 4 van het Bevb.

Voorafgaand aan de vaststelling van het tracé is het noodzakelijk om in de resultaten van het rapport terug te zien op welke wijze er ten aanzien van de aanleg van de beoogde kabels danwel tracé rekening is gehouden met de buisleidingen/ infrastructuur.

Om mogelijk onacceptabele evenzeer (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde maatregelen getroffen kunnen worden en of past binnen het risicobeheersmanagement systeem van de beheerder.

Overige zaken

Zoals wij eerder hebben aangegeven spelen naast ECM-beïnvloeding (en de wetgeving) ook andere zaken een rol waarbij volgens ons de belangen van buisleidingen/infrastructuur in het geding kunnen komen. Hieronder lichten wij dat verder toe.

Uitvoering en maatregelen

Wij verzoeken u de definitieve plantekeningen zo spoedig mogelijk aan ons kenbaar te maken, zodat wij u enerzijds op de hoogte kunnen stellen van de kosten van de te nemen maatregelen en anderzijds een planning kunnen opstellen van de noodzakelijke werkzaamheden, maatregelen en/of voorzieningen als gevolg van het aan te leggen tracé. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken waarin het advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld.

Gelet op de mogelijke aanpassingen aan de ondergrondse infrastructuur, alsmede in het kader van de leveringszekerheid, is het voor ons van het grootste belang om tijdig inzichtelijk te krijgen welke aanpassingen er waar en wanneer uitgevoerd zullen gaan worden.

Daarnaast zal er, indien er geen rekening gehouden wordt met het beschikbaar stellen van ruimte voor nieuwe buisleidingen/ondergrondse infrastructuur in het definitief (plan)ontwerp danwel dat er voldoende ruimte blijft om werkzaamheden aan de bestaande buisleiding/infrastructuur uit te voeren, zonder te worden beperkt door de aanwezigheid van de kabels. Vervolgens dat gezocht moeten worden naar andere te nemen maatregelen, zoals liggingmogelijkheden.

Wellicht ten overvloede attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Daarbij is ook de toegang tot werkstroken en toegangsroutes van belang. Een en ander zal wellicht gevolgen hebben voor de planning en mogelijk leiden tot financiële consequenties.

Verder is er sprake van opstalrechten van opstal van de alhier gelegen buisleiding(en)/infrastructuur met de bijbehorende belemmeringenstrook. Daarbij gaan wij er vanuit dat hiermee rekening wordt gehouden.

Tenslotte de kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen door u, danwel de initiatiefnemer, gedragen te worden.

3. Conclusie

Vanuit maatschappelijk oogpunt is het voor alle partijen beter dat het plan zo ontwikkeld wordt dat de ondergrondse infrastructuur zoveel mogelijk kan blijven liggen en er geen omlegging en of extra maatregelen noodzakelijk zijn. Hier komt bij dat de omvang van de benodigde voorbereiding- en/of uitvoeringstijd groot is en de (financiële/maatschappelijke)gevolgen van de noodzakelijke werkzaamheden omvangrijk kunnen zijn.

Het treffen van maatregelen is - afhankelijk van het gekozen tracé - niet te ontkomen. Te denken valt aan het nemen van preventieve, maar ook aan repressieve (beheers) maatregelen. Enerzijds om aantasting van de technische integriteit van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen en anderzijds de interactie met (veiligheid kritische) werkzaamheden of objecten in omgeving van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen/beperken.

De ondergrondse infrastructuur dient op alle plaatsen waar de ligging in het gedrang komt te worden aangepast, verlegd of beschermd. Graag treden wij in nader overleg met u en of de initiatiefnemers om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn.

Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Kortom, zoals wij hierboven hebben uiteengezet verzoeken wij u met bovengenoemde aspecten rekening te houden bij de definitieve keuze van het vaststellen van het tracé en met de belangen van de netbeheerders/leidingeigenaren en indien nodig tot het komen van de juiste (financieel en maatschappelijke) maatregelen om de knelpunten weg te nemen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Met vriendelijke groet.

Grondzaken en Vergunningen

12 OKT 2019

DNWG Infra B.V.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Alpha
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

POSTADRES
 Postbus 399
 4460 AT Goes

ADRESSEN
 A. Fokkerstraat 8
 4462 ET Goes

Stationspark 28
 4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
 www.DNWG.nl
 info@dnwg.nl

BANK
 BIC: RABONL2U
 NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
 BTW nr. NL811563285B01

onze referentie	dossier 2019-387 OM/ LE
behandeld door	
telefoon	
Publicatie	29-8-2019 (nummer 47655)
bijlage(n)	-
onderwerp	Zienswijze op MER en ontwerpbesluiten voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha

Goes, 10 oktober 2019

Geachte heer, mevrouw,

Middels bovenvermelde publicatie heeft u bekend gemaakt dat vanaf 29 augustus 2019 het plan 'Net op zee IJmuiden Ver Alpha' ter inzage ligt. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren.

1. Inleiding

DNWG Infra B.V. voert in opdracht van Enduris B.V. (verder: Enduris) het omgevingsbeheer uit en beheert en onderhoudt namens de regionale netbeheerder Enduris B.V. de elektriciteits- en gasnetten binnen de grenzen van de provincie Zeeland. U dient deze reactie dan ook te beschouwen als een reactie van Enduris.

Wij hebben het ontwerpbesluit geanalyseerd en beoordeeld. Na bestudering van het ontwerpbesluit merken wij op dat in het plangebied diverse ondergrondse infrastructuur van netbeheerders/leidingeigenaren is gesitueerd. Voor zover de huidige beschikbare informatie een goede beoordeling toelaat, hebben de beoogde ontwikkelingen mogelijk gevolgen voor de alhier aanwezige ondergrondse infrastructuur. Wij lichten dat hieronder toe.

2. Aanleiding

In de nabijheid van het voorgenomen alternatieven voor het aan te leggen van de kabels, bevinden zich kabels en buisleidingen en de bijbehorende objecten van Enduris. Deze constatering is de aanleiding tot het indienen van de onderhavige zienswijze.

Een aantal van de aangegeven alternatieve tracés doorkruisen en/of lopen parallel aan de ondergrondse buisleidingen/infrastructuur op verschillende plaatsen. Tevens worden er in de nabijheid van de buisleidingen/ infrastructuur station(s) gebouwd.

Overleg

Er is een bijeenkomst geweest waarbij de voorgenomen tracés zijn toegelicht en is aangegeven dat een van de alternatieve tracés – Rilland - is komen te vervallen. Deze bijeenkomst heeft o.a. in aanwezigheid van andere netbeheerders/leidingeigenaren en de landelijk netbeheerder TenneT TSO B.V. (verder: TenneT) plaatsgevonden. De

contacten met TenneT is verder goed en wij onderkennen het belang van het plan. In het overleg is in het kort toegelicht, wat de mogelijke knelpunten kunnen zijn.

Graag willen wij u het volgende (nogmaals) onder de aandacht brengen.

Elektromagnetische interferentie

Dat er sprake van invloed zal zijn als gevolg van het elektromagnetische veld op de (o.a. stalen) buisleidingen/ infrastructuur is evident.

Bij de uitwerking van de voorgenomen tracés blijkt dat de effecten in het kader van elektromagnetische interferentie en in het bijzonder elektromagnetische compatibiliteit (EMC) beïnvloeding naar onze mening in onvoldoende mate is meegenomen. Het onderwerp komt niet duidelijk uit de stukken naar voren. Helaas concluderen wij dat dit aspect vaak in een vrij laat stadium pas aandacht krijgt.

In het plan wordt bij de voorgenomen alternatieven wordt weliswaar aandacht gevraagd voor de ondergrondse infrastructuur:

• *Houd rekening met kruisingen (primaire) waterkeringen, watergangen, spoorlijn, rijksweg A58 en andere kabels en (gas)leidingen op het landtracé;*

Daarbij willen wij aangeven dat het niet enkel om het kruisen van de leidingen gaat, maar ook sprake is van parallel ligging.

Zover wij uit de stukken kunnen herleiden is er (nog) geen rapport in het kader van Externe Veiligheid beschikbaar gesteld voor de betreffende alternatieven.

Verder is niet duidelijk wat de exacte impact kan zijn van de bestaande en toekomstige situatie - met de lopende projecten van TenneT- voor wat betreft het uiteindelijk (voorgenomen) tracé, ten aanzien van elektrische beïnvloedingen en/of interferentie.

De gevolgen voor de ondergrondse infrastructuur van het uiteindelijk voorgenomen tracé dient conform de huidige normen (NEN-EN *N*ederlandse *N*orm – *E*uropese *N*orm) te voldoen en zijn vooralsnog op basis van de beschikbare informatie niet volledig in te schatten. Waarbij vooralsnog niet duidelijk is welk maatregelen moeten worden getroffen en of deze passen binnen het (risico-) beheersysteem van de betreffende netbeheerder, conform artikel 4 van het Bevb.

Voorafgaand aan de vaststelling van het tracé is het noodzakelijk om in de resultaten van het rapport terug te zien op welke wijze er ten aanzien van de aanleg van de beoogde kabels danwel tracé rekening is gehouden met de buisleidingen/ infrastructuur.

Om mogelijk onacceptabele evenzeer (veiligheids-) risico's te voorkomen en of te beperken verzoeken wij te onderzoeken of er benodigde maatregelen getroffen kunnen worden en of past binnen het risicobeheersmanagement systeem van de beheerder.

Overige zaken

Zoals wij eerder hebben aangegeven spelen naast ECM-beïnvloeding (en de wetgeving) ook andere zaken een rol waarbij volgens ons de belangen van buisleidingen/infrastructuur in het geding kunnen komen. Hieronder lichten wij dat verder toe.

Uitvoering en maatregelen

Wij verzoeken u de definitieve plantekeningen zo spoedig mogelijk aan ons kenbaar te maken, zodat wij u enerzijds op de hoogte kunnen stellen van de kosten van de te nemen maatregelen en anderzijds een planning kunnen opstellen van de noodzakelijke werkzaamheden, maatregelen en/of voorzieningen als gevolg van het aan te leggen tracé. Ons inziens is TenneT verantwoordelijk voor het maken van verdere afspraken waarin het advies en het uit te voeren maatregelen en monitoring in de toekomst worden vastgesteld en/of bijgesteld.

Zoals u weet zijn de transport(distributie)waterleidingen een essentiële schakel voor de drinkwaterleveringszekerheid. Bovendien bestaan een aantal van de transportwaterleidingen (gedeeltelijk) uit het materiaal Asbest Cement (AC). De AC-waterleidingen behoeft specifieke aandacht. Dit zeer kwetsbare materiaal verdraagt geen enkele zetting en dient uiterst zorgvuldig beschermd te worden. Werkzaamheden of transporten van zwaar materieel in de nabijheid van deze waterleidingen dienen derhalve uiterst zorgvuldig uitgevoerd te worden. Het uitvoeren van bijvoorbeeld heiwerkzaamheden in de nabijheid van de waterleiding kan omvangrijke schade veroorzaken.

Gelet op de mogelijke aanpassingen aan de ondergrondse infrastructuur, alsmede in het kader van de leveringszekerheid, is het voor ons van het grootste belang om tijdig inzichtelijk te krijgen welke aanpassingen er waar en wanneer uitgevoerd zullen gaan worden.

Daarnaast zal er, indien er geen rekening gehouden wordt met het beschikbaar stellen van ruimte voor nieuwe buisleidingen/ondergrondse infrastructuur in het definitief (plan)ontwerp danwel dat er voldoende ruimte blijft om werkzaamheden aan de bestaande buisleiding/infrastructuur uit te voeren, zonder te worden beperkt door de aanwezigheid van de kabels. Vervolgens dat gezocht moeten worden naar andere te nemen maatregelen, zoals liggingsmogelijkheden.

Wellicht ten overvloede attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Daarbij is ook de toegang tot werkstroken en toegangsroutes van belang. Een en ander zal wellicht gevolgen hebben voor de planning en mogelijk leiden tot financiële consequenties.

Verder is er sprake van opstalrechten van opstal van de alhier gelegen buisleiding(en)/infrastructuur met de bijbehorende belemmeringenstrook. Daarbij gaan wij er vanuit dat hiermee rekening wordt gehouden.

Tenslotte de kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen door u, danwel de initiatiefnemer, gedragen te worden.

3. Conclusie

Vanuit maatschappelijk oogpunt is het voor alle partijen beter dat het plan zo ontwikkeld wordt dat de ondergrondse infrastructuur zoveel mogelijk kan blijven liggen en er geen omlegging en of extra maatregelen noodzakelijk zijn. Hier komt bij dat de omvang van de benodigde voorbereiding- en/of uitvoeringstijd groot is en de (financiële/maatschappelijke)gevolgen van de noodzakelijke werkzaamheden omvangrijk kunnen zijn.

Het treffen van maatregelen is - afhankelijk van het gekozen tracé - niet te ontkomen. Te denken valt aan het nemen van preventieve, maar ook aan repressieve (beheers) maatregelen. Enerzijds om aantasting van de technische integriteit van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen en anderzijds de interactie met (veiligheid kritische) werkzaamheden of objecten in omgeving van de buisleidingen/infrastructuur te voorkomen/beperken.

De ondergrondse infrastructuur dient op alle plaatsen waar de ligging in het gedrang komt te worden aangepast, verlegd of beschermd. Graag treden wij in nader overleg met u en of de initiatiefnemers om te bepalen welke aanpassingen noodzakelijk zijn.

Tevens behouden wij ons het recht voor om de zienswijze aan te vullen met nadere argumenten voor eerder (in deze brief) behandelde onderdelen.

Kortom, zoals wij hierboven hebben uiteengezet verzoeken wij u met bovengenoemde aspecten rekening te houden bij de definitieve keuze van het vaststellen van het tracé en met de belangen van de netbeheerders/leidingeigenaren en indien nodig tot het komen van de juiste (financieel en maatschappelijke) maatregelen om de knelpunten weg te nemen.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Gelieve een reactie met betrekking tot dit schrijven te richten aan behandelaar van deze brief.

Met vriendelijke groet.

Grondzaken en Vergunningen